Ն. 818 — 1888 ՓԵՏՐՎԱՐ 12 ՃՈՒՄԱ — 1305 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԱԽԸՐ 12 — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

Իւճիւնճի, իքինճի վէ իւչիւնճի սահիֆէլէրտէ սաթըրը ղրշ. 6
Տէօրտիւնճիւ սահիֆէ՝ 11ի 40ր. հ. » 3
Մէքթուպլար նաշիրայի տախիլ պէնտալէր մէճճանէն գապուլ օլընաճագ վէ տէրճ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր: Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթէնըն սահիպ վէ միւտիրի ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆա միւրաճաաթ օլընա:

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Սթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու Թաքսիմլէրինտէ մուվէզզիմիզ վասըթասըյլա կազէթալարընը ալմագ ըսթէյէն աբօնէլէրիմիզտէն հէր բիրի՝ սէմթինին ուղրայըճըլըն կեօրէ նըհայէթ ազըմէ սաաթ 12յէ գատար կիւնլիւք կազէթասընը ալմայըբ տա եա սաաթ 12տէն սօնրա եախօտ էրթէսի կիւնիւ մուվէզզիմիզ կէթիրիր իսէ, գապուլ էյլէմէյիպ րէտտ իթմէսինի՝ վէ քէյֆիյէթի իտարէ սաթըրը պիր մէքթուպլա մաթպաամըզա իշար էյլէմէսինի րիճա իտէրիզ.

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլմագ վէ Շուրայի Տէվլէթ րէիսի Արիֆի բաշա հազրէթլէրի իլէ Խարիճիյէ, Ատլիյէ, Մէարիֆ վէ Նաֆիա նազըրլարը բաշլըգ հազարաթընտան միւրէքքէպ պուլունմագ իւզրէ տիւն Պապը Ալիտէ պիր գօմիսիօն մախսուս ինիգատ իթմիշ, վէ Պուլկարիսթան մէսէլէսինէ իթթիֆագը տիւվէլ իլէ պիր նէթիճէ վէրիլմէք իւզրէ Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ տախի աճիրէն վուգուլան թէքլիֆ հագգընտա կէճ վագթա գատար արիզ ու ամիգ իճրայի միւզագէրաթ պույըրլմըշ տըր.

Տիւնքի բօսթա իլէ ալընան Եվրօբա կազէթալարընտա օգունտըղընա կեօրէ, Ռուսիա տէվլէթի տիւվէլը մուազզամայա իրսալ իթտիկի Նօթասընտա, բրէնս Ֆէրտինանտըն Պուլկարիսթան էմարէթինէ կէլմէսի՝ Պէրլին աhտնամէսինէ մուխալիֆ օլտուղը ճիհէթլէ ղայրը մէշրու ատտ օլընմագ լազըմ կէլէճէյի տէրմէյան իտիլմիշ իսէ տէ, բրէնսը միւշարէլէյհին Պուլկարիսթանտան չըգմասը իւչիւն թէտապիրը զէճրիյէ իսթիմալինտէն ասլա պահս օլընմամըշ տըր.

Բէժէ- տը ՛Օեէ-ը գավլինճէ, Աւսթրիա գապինէթօսը՝ Պուլկարիսթանտա էնիւտէն գարըշըգլըգ վուգուընա ասլա մուվաֆագաթ էյլէմէյէճէկի ճիհէթլէ, էվվէլ էմրտէ Պուլկարիսթան մէսէլէսինին ասուլէթը իսթիվիյէսինէ տէվլէթլէր պէյնինտէ պիր գարար վէրիլիպ, միւախխարէն բրէնս Ֆէրտինանտըն Պուլկարիսթանտան չըգմասը թէշէպպիւսաթընա Ռուսիայա մէյտան աչըլաճագ իմիշ.

Պու պապտէ Վիէննատան տախի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ թարիխիյլէ շու թէլկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Ալէմանիանըն Վիէննա սէֆիրի բրէնս Րէուս վէ գօնթ Գալնօքի՝ Պուլկար մէսէլէսի իւզէրինէ պիր միւքալէմէ իճրա իթմիշլէր տիր. Զաննօլընտըղընա կեօրէ, Աւսթրիա տէվլէթի՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն խալէֆի թայինի օլընմատըգճա միւշարէլէյհին ազլինի գապուլ իթմէյէճէկ տիր. Բրէնսը միւշարէլէյհի Պուլկարիսթանտան ճէպրէն չըգարըլմագ մէսէլէսինէ կէլինճէ, Ռուսիանըն խոտուէրանէ հարէքէթի մէն օլընարագ, Եվրօբա տէվլէթլէրինին միւշթէրէքէն հարէքէթի զըմնընտա ուսուլ թայինի մէսէլէսինտէն ինհիրաֆ օլընմայաճագ տըր.»

Եինէ պու պապտէ Վիէննատան պէրվէճհը աթի իշար օլընըյօր.

«Բէթէրսպուրկ գապինէթօսը՝ տէվլէթը Օսմանիյէ վէ տիւվէլը մուազզամայի սաիրէնին՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն հուգուգը էմարէթտէն սուգութընը իլան իթմէլէրինի թալէպ իտէճէք իմիշ.

«Ռուսիա տէվլէթի՝ պու մէյտանէ պիր թարզիյէ ալտըրըլտան սօնրա պիր աղ վագթ իւչիւն Պուլկարիսթանտաքի վուգուաթա պէքլէյէճէք տիր. Տէվլէթը միւշարէլէյհա՝ Պուլկարիսթանըն քէնտիսինէ միւսաիտ օլան ֆըրգալարըն տիւվէլը մուազզամա թարաֆընտան իթթիխազ օլընաճագ միւզաքէրաթ օլմատըղընը՝ ... տիր. Ֆագաթ Պուլկարլար՝ հիւքիւմէթը ղայրը մէշրուէյի աչըգճա պուլընաճագլարը անտէ, Պուլկարիսթանտա հալը ինթիզամը իատէ իտէպիլմէք իւչիւն միգտարը տէվլէթլէրճէ թային օլընաճագ Ռուսիա ասքէրինին մաղտուտ պիր միւտտէթ իւչիւն Պուլկարիսթանա սէվգ օլընմասը էլզէմ պուլունտուղը Ռուսիա թարաֆընտան խոտաա օլընըյօր իմիշ: Պու թագտիրտէ Ռուսիանըն իշպու միւտալէասի Պուլկար միլլէթի իւզէրինէ պիր թագիր աստ օլընմայըբ, անճագ պօլիս թէտապիրի նազարը իլէ պագըլաճագ իմիշ.»

* *

Պուլկարիսթան հիսսէսինէ տիւշէն իլթիսագ խաթթըն ինշաաթը հէնիւզ իքմալ օլընմատըղը ճիհէթլէ, պունըն իքմալի խուսուսը ճանիպը Պապը Ալիտէն Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինէ իշար պույըրլմասը իւզէրինէ, 4—5 այա գատար ինշաաթը լազըմէնին իքմալը թէաhհիւտ օլունարագ քէմալը կէրմի իլէ իշէ միւպաշէրէթ խուլունտու իշիտիլմիշ տիր.

* *

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Պուլկարիսթան միյանընտա գուհնուր իտէն կեօմրիւք մէսէլէսինին հալլ ու թէսվիյէսի զըմնընտա թէշէքքիւլ իտէն միւխթէլիթ գօմիսիօնա՝ Պուլկարիսթան մալիյէ նէզարէթինին շիւպէ միւտիրի Մ. Զվէթգօֆ՝ իքինճի միւրախխաս թային օլունարագ Տէրսաատէթէ մուվասալաթընտա Սօֆիատան հարէքէթ էյլէմիշ տիր. Մումայիլէյհ՝ մէսէլէնին թէսվիյէսինի գոլայլաշտըրաճագ թալիմաթը համիլ իմիշ.

* *

Պուլկարիսթանըն մէվագիի միւխթէլիֆէսինտէ վէ խուսուսա Ռուսճուգ վէ Վառնատա ասաքիրը մուհաֆըզա միյանընտա էպէյիճէ պիր հէյէճան միւշահէտէ իտիլմէքտէ օլմաղլա, Պուլկար հիւքիւմէթի հէնիւզէն իսեանլար գուհնուր իթմէսինտէն գօրգմագտա իմիշ.

* *

Պապը Ալի՝ Պուլկար բուլը համիլ օլան Շարգի Ռումէլի մէքթուպլարընը էլան բուլըրգ վէ իրսալը վէրիլմէմիշ ատտ իթմէքտէ իմիշ.

ՄԸՍԸՐ

Ալաֆրը փէտրուար 20 թարիխլիյէ Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլկրաֆա կեօրէ, Սիւվէյիշ գանալը միւգավէլէնամէսի հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան տէրմէյան օլընան թէքլիֆաթը Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա թարաֆընտան նագաալը գապուլ օլընտըղը՝ չէհրը մէզգիւրտէ թէքմինէն պէյան օլընըյօր իմիշ.

* *

Մըսըր խարիճիյէ միւսթէշարը Ապրօ Տիգրան բաշա հազրէթլէրի՝ փէտրուարըն 18ինճի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Լօնտրայա հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, մէմուրիյէթը մէզգիւրէնին մագսատը նէ իտուկի մէճհուլ գալմըշ տըր.

* *

Մըսըրտա Ալէմանիա ժէնէրալ գօնսօլօսը գօնթ Արգօ տը Վալլէյ՝ տէվլէթը միւշարէլէյհա թարաֆընտան Ռուսինկթըն էլչիլիկինէ թային գըլընմըշ օլմաղլա, գարիպտէն Մըսըրտան հարէքէթ իտէճէք տիր. Խըտիվ հազրէթլէրի՝ մումայիլէյհէ 2ինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը իթա էյլէմիշ տիր.

ԲԱԹԷՆԹԱ ՐԷՍՄԻ

Բաթէնթա րէսմինին սուրէթը իտարէսինէ նէզարէթ իտէճէք օլան մէճլիսին Շէհր էմանէթի տաիրէսինտէ վէ եախօտ Գալաթատա թայինի օլընաճագ մահալը մախսուսատա էքլէշտիրիլմէսի մաատէսի հէնիւզ հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ տիւվէլը էճնէպիյէ սէֆարէթխանէլէրի արասընտա միւխապէրէ մէվզուը պուլունմագտա տըր. Իտարէի մէզգիւրէնին թէշէքքիւլինտէն սօնրա էմնաֆ թէզքէրէսի վէ իսթիխսապ ալըրը րուսումընըն իտարէսի տախի Բաթէնթա իտարէսինէ իֆրաղ օլընաճագ իսէ տէ, Էմանէթը միւշարէլէյհա՝ պու իքի րուսումըն թէնզիլինտէն տոլայը պիր խայլի վարիտաթտան մահրում գալաճաղը ճիհէթլէ Բաթէնթա իտարէսի իչին թէքլիֆ օլընան տէրէճէի միւլահազէ տախի տիւշիւնիւլմէքտէ իմիշ.

Բաթէնթա նիզամնամէսինին մէվգի իճրայա վազը պիլա էմնաֆ թէզքէրէսի վէ իսթիխսապ ալըրը րուսումը իսթիֆա իտիլէմէյէճէկի ճիհէթլէ, Էմանէթը միւշարէլէյհա վարիտաթը սէնէվիյէսինտէն 56000 լիրա գատար թէնէզզիւլ վուգուը թայիմի օլունմըշտան, մէպալիղը մէզկուրէն Բաթէնթա իտարէսի թարաֆընտան հէր սէնէ Շէհր Էմանէթի վէզնէսինէ իթա վէ չու գատար քի էմնաֆ թէզքէրէսի վէ իսթիխսապ ալըրը րուսումընըն թահսիլի իւչիւն Էմանէթը միւշարէլէյհա նէ գատար մասրաֆ վուգուա պույըրմագտա իսէ, անըն մէզքիւր 56000 լիրատան թէնզիլի լազըմ կէլէճէյինէ Պապը Ալիճէ գարար վէրիլմիշ, վէ քէյֆիյէթ՝ օլ վէճհլէ Մալիյէ նէզարէթինէ էմր ու իշար գըլընմըշ տըր.

Իրինճի (Էսիրնէ) վէ Իշլիւնճիւ (Մանասթըր) օրտուլի հիւմայունլարընա պիրէր ալայ սիւվարի զամմը՝ մագամը Սէրասքէրիճէ գարարկիր օլմաղլա, մէպալիղը լազըմէ՝ Մալիյէ նէզարէթինէ թահսիս օլունտուգտա, իգթիզա իտէն սիւվարի հայվանաթը Մաճառիսթանտան միւպայաա օլունաճագ տըր.

—

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան Շարգ չըմէնտէֆէրլէրի իշլէտմէսի գումբանիասը աճէյհինէ իգամէ օլընան տավանըն րուիէթինէ տիւն պիրինճի մահքէմէի թիճարէթտէ միւպաշէրէթ օլընմըշ տըր.

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ 1869 սէնէսի միւգավէլէնամէսինին աhքեամընա թէվֆիգէն րէսիւմի 13 միլեօն ֆրանգ օլմագ իւզրէ թէրթիպ օլընան թէմինաթ ագչէսինին քէնտիսինէ իատէսինի թալէպ իթմիշ տիր.

Իշլէտմէ գումբանիա՝ մահքէմէնին սէլահիյէթինէ իթիրազ էյլէտիկինտէն, իքի թարաֆըն միւտաֆաաթ խաթիմա օլունտուղտան սօնրա րուիէթը տավա՝ 15 կիւն սօնրայա թէէխիր գըլընմըշ տըր.

Իշպու տավատա հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ՝ Մ. Գարօ վէ Մ. Բօթա, վէ Իշլէտմէ գումբանիայա չըմէնտէֆէր իտարէսի ումուրը հուգուգիյէ գալէմի միւտիրի Ինճէճեան Միհրան վէ տավա վէքիլի Շահնազար Յովհաննէս էֆէնտիլէր իճրայի վէքալէթ իթմիշլէր տիր.

Մէմուլիւ կեօրէ, մահքէմէի մէզգիւրէ՝ իշէ էյիճէ վագըֆ օլմագ իւչիւն պիրէր մուխթէրէ թանզիմ իթմէլէրինի թարաֆէյնէ թէֆհիմ էյլէմիշ տիր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 23 փէտր.

Մէճլիսը մէպուսանտա խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Ֆէրկիւսօն՝ Մ. Լապուշէրէ ճէվապէն, Ինկիլթէրանըն տիւվէլը սաիրէյէ գարշը հարէքէթը միւսթագիլէսինէ մանի օլաբիլէճէք պիր կէօնա թէահհիւտ վէ մէճպուրիյէթ թահթընտա պուլունմատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր.

Միւսթէշարը միւշարէլէյհ՝ մուհաֆազագար սուլհ ու սալահ հագգընտա պազը տէվլէթլէր իլէ մուխապէրաթըն ճէրէյան իթմէքտէ պուլունտուղընը իգրար իտէյօր իսէ տէ, մուխապէրաթը մէզգիւրէնին իֆշա օլընամայաճաղընը տէրմէյան էյլէյօր.

Մ. Կլատսթօն՝ Սըր Ֆէրկիւսօն թարաֆընտան վէրիլէն իշպու ճէվապըն մուճիպը մէմնունիյէթ օլտուղունը իգրար էյլէյօր.

Բէ-Բէր

(Թ—րքէ մախսուս Թէլէկրաֆ)

Բէթէրսպուրկ 21 փէտր.

Րէսմի կազէթա [Մէ-ան Օֆի-իէլ] Պուլկարիսթան մէսէլէսինէ տաիր Ռուսիանըն թէքլիֆաթընը նէշր էյլէյօր. Մէզգիւր կազէթա տէյօր քի, «հիւքիւմէթ՝ հէր նէվի սուի զաննը րէֆ իթմէք արզուսըյլա վէ Պուլկարիսթան հագգընտաքի հըսսիյաթը խայրխահանէսինէ մէպնի, պուհրանըն էսպապընը թէպյին իթմէք խահիշինտէ պուլունտուղընը քէմալը խուլուս իլէ պէյան էյլէյօր. Ռուսիա տէվլէթի՝ ղասիպին թէպյինինտէն սօնրա նէ Պուլկարիսթանըն ումուրը տախիլիյէսինէ գարըշմագ վէ նէ տէ վուգուաթը մաղլիպէտէն նաշի քիմսէյի մէսուլ թութմագ նիյէթինտէ տէյիլ տիր.

«Պուլկարիսթանըն միւթէճալլիգ օլան իշպու պիրինճի պէյանամէ խուսուսաթընտա՝ Ռուսիա իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ պիր էմնիյէթը միւթէգապիլէ եասար իւզէրինէ մէպնի խաթէսինէ քիֆայէթ տիր. Ռուսիանըն Պէրլին աhտնամէսինին Պուլկարիսթանա վէրտիկի հուգուգը մահֆուզ գալըր պիր կէօնա էֆքեարը օլմատըղը կիպի, Պուլկարիսթան ալէյհինտէ պուլունմագ տախի մագսատը օլմայըբ վագիֆէսի՝ Պուլկարիսթանը հիմայէ իթմէք տիր: Պուլկարլար պու խուսուսը լայըգըյլա անլատըգլարը թագտիրտէ քէնտի խահիշլէրիյլէ ինթիխապը մէշրու թատէսինէ սարֆը մագտուրէթ իտէճէքլէր տիր: Օ հալտէ միւտախալէյէ էճնէպիյէ՝ պիր կէօնա թէէսիրի մուճիպ օլմայաճագ տըր. Ռուսիա տէվլէթի տայիմա պու էֆքեարտա թապիթ օլմաղլա, հիչ պիր վագթ թէտապիրը զէճրիյէյէ միւրաճաաթ իթմէք խահիշինտէ տէյիլ տիր.»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ճէրմանիա նամ Թօրրիլ ֆապրիգասընըն Տէրսաատէթ վէքիլի Մ. Հէրման Պագա 3ինճիւ րիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պույըրլմըշ տըր.

—Հավա կազլարընըն իմթիյազը պունտան աքտէմ պիր Եվրօպալըյա վէրիլմիշ իսէ տէ, մումայիլէյհ՝ շարթնամէնին աhքեամընը իճրա իթմէտիկի իւչիւն մէզգիւր իմթիյազ քէնտիսինտէն ալընըբ, 40 սէնէ իւչիւն Սթամպօլ ալիյէի Իօլամիսինտէն պիր զաթա իհսան պույըրլմըշ տըր.

—Սէնէի մալիյէնին պաշլանկըճը օլան կէլէճէկ մարտտան իթիպարէն վարիտաթը տէվլէթին հիւսնիւ իտարէսի իւչիւն պազը թէտապիր իթթիխազըն իճրա օլընմըշ, վէ Մալիյէ նէզարէթի՝ չիմտիտէն վիլայաթա թալիմաթ կէօնտէրմիշ տիր.

—Տէրսաատէթ էմլաք վէրկիւսինին թահրիր ու թախմինինէ վէ էմլաքըն գըյմէթը հագիգիյէլէրինին թագլամասընա պու քէրրէ պաշլանըլմագ օլընմըշ տըր.

—Պու քէրրէ ճանիպը սալթանաթը Սէնիյէտէն միւճտէտէն թէշքիլ պույըրլան Գարատաղտա Պար (Անթիվար) ճէնգինտէրլիյինէ՝ Եիրիպօզ ճէնգինտէրլիյինտէն միւնֆասըլ Ֆէյզի պէյ, վէ Բօտկօրիճա ճէնգինտէրլիյինէ տախի Րէսուլ էֆէնտի, վէ Իթալիատա վագը Միլան ֆախրի ճէնգինտէրլիյինէ՝ մէզգիւր ֆապրիգասը տիրէքթօրը Մ. Ճան Շիլվէրօթ նամ զաթ թային գըլընարագ իրատէի Սէնիյէսի սատըր իթմիշ տիր.

—Րէժի իտարէսի իլէ թիւթիւն չիֆթճիլէրի միյանընտա գուհնուր իտէն իխթիլաֆըն թէտգիգի իւչիւն Պապը Ալիտէ պազը վիւքէլայի ֆիխամ հազըրաթընտան միւրէքքէպ օլարագ կէչէն կիւն թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիօնը մախսուս՝ չիմտիյէ գատար 5 տէֆա իճթիմա իթմիշ օլուպ, իշտիրաքիյէսինէ կեօրէ, չիֆթճիլէրին Րէժի ալէյհինտէ վուգուը պուլան շիքեայէթը բէք տէ հագլը օլմատըղը, վէ նէթիճէի թէտգիգաթտա Րէժինին հագլը չըգաճաղը թախմին իտիլմէքտէ տիր.

(Տիկէր պազը հավատիսաթ իւչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա)

Օ ԲԱՆԹԷՕՆ

Պէյօղլունտա Մ. Մ. Գալֆօրալօ պիրատէրլէրին Բանթէօն նամ մաղազասը՝ մէվսիմ սօնը օլմագ հասէպիլէ իւճէյի վէ եունլու մօտա մալլարընըն ֆիյաթլարընը պիր խայլի թէնզիլ իթմիշ օլտուղունը օգույուճուլարըմըզա իլան իթմէքլէ քէնտիլէրինէ պիր խըզմէթ իթմիշ օլմագ զաննընտա պուլունուրըզ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգ վէ Գաթողիկոսը Րիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինին Րօմատան ավտէթի միւնասէպէթիլէ Թէշրիֆաթի ումումիյէ Նազըրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրինտէն պիր թէզքէրէի մախսուսէ ալըգ իթտիկինի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնքի Նիւսխամըզտա զիքր իթմիշ իտիք.

Թէզքէրէի մէզգիւրէնին սուրէթի պէրվէճհը աթի տիր.

Հաշմէթլու Բաշա հազրէթլէրինին Թարաֆը էշրէֆը հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիյէ Թագտիմ պույըրըլան հէտիյէ վէ Թարաֆը ալիլէրինտէն արզ ու թէգտիմ պույըրըլան իֆտատէի խայրխահանէի Հաշմէթպանէլէրի բէք զիյատէ մուճիպը մահզուզիյէթը Շէհինշահիլէրի օլարագ, պու պապտէ Պապը Ալի վասըթասըյլա մէմնունիյէթը Սէնիյէյի Միւլիւքանէնին Թէպլիղի իրատէ պույըրուլմուշ իսէ տէ, Թարաֆը ալիլէրինտէն տախի միւշարէլէյհ Բաշա հազրէթլէրինէ մահզուզիյէթը հազրէթը Շէհրիարինին Թէպլիղ վէ իճրայի պույըրուլտուղ իրատէի սէնիյէի հազրէթը Թաճտարի միւգթէզասընտան պուլընմըշ, օլ պապտա էմր ու ֆէրման հազրէթը մէնլէհիւլ էմրինտիր.

Թէշրիֆաթը Սէնիյէ Նազըրը
ՄԻՒՆԻՐ

5 Շուպաթ 303

—

Զարչէնաքիւլէ կիւնքի Բագ. ժողով աթիտէքի մէսէլէլէրէ տախի մէշգուլ օլմուշ տըր.

1.— Գում Գաբուտա Մայր վարժարան գուրպինտէ պիր տէրսխանէի մուալլիմին (մանկավարժական գասարան) թէէսիսի իւչիւն սապըգ Բագ. ժողով զէմանընտան պիր թէսավվուր մէվճուտ իտուկինի չիմտիքի Բագ. ժողով՝ Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ.նին վէրտիկի մալումաթը չիֆահիյէսինտէն իսթիլամ իլէ, պէյլէ պիր թէշէպպիւսին նէֆ ու ֆայտէսինի թաստիգ իթմիշ, վէ պու պապտէ վազը օլան թէքլիֆի էսասէն գապուլ իտուպ, Մայր վարժարան պինասը տախիլինտէ մագսատը մէզգիւրէ իչին տէրսխանէ թախսիս օլընմասը իւչիւն Մայր եկեղեցի Թաղ. Խորհուրդը իլէ միւզաքէրէ իթմէսինի Կրթական Տեսչութիւնա թավսիյէ էյլէմիշ տիր.

2.— Բագ. ժողով վէֆաթ իտէն Էրմէնիլէրին թէրէքէ էմվալը մուամէլաթընտա տախի խաթիլաֆ վէ միւնազաաթ գուհնուր իթտիկի պու պապտէ միլլի հէյէթը րէսմիյէլէր թարաֆընտան սիւվալլէր իրատ իտիլտիկինի խապէր ալմըշ օլմաղլա, էլան մէրիյիւլ իճրա օլան Թէրէքէ Նիզամնամէսինի թատգիգ իթտիրմէյէ, վէ թէրէքէ մէսէլէլէրինտէ Նիզամնամէի մէզգիւր աhքեամը մուճիպինճէ իճրայի հարէքէթ օլընմասը իւչիւն մաթպու Նիւսխալէրինի թաշրա առաջնորդարանլարընա իրսալ էյլէմէյէ գարար վէրմիշ տիր.

Պուրատա զիքր իթմէք լազըմ կէլիր քի, 1274 սէնէսի հիճրիյէսինտէ թէէսիս օլընան Թէրէքէ Նիզամնամէսի մուճիպինճէ, վէրէսէ՝ հէրսի ագըլպալիգ վէ հազըր վէ մէվճուտ օլտուգլարը վէ արալարընտա նէ ագլընը գաչըրան վէ նէ տէ նիֆագ ու իխթիլաֆ օլմատըղը հալտէ թէրէքէ մէսէլէսի միլլէթճէ թէսվիյէ օլունուր. Լաքին էկէր միւթէվէֆֆանըն վէրէսէսի՝ պէլլի վէ եա ագըլպալիգ տէյիլլէր իսէ, վէ եախօտ վէրէսէ միյանընտա գայըպ օլմըշ իսէ վէ եա ագըլընը գաչըրան վար իսէ, վէ եախօտ հէրսի տէ ագըլպալիգ, սաղլամ վէ հազըր վէ մէվճուտ օլուպ տա արալարընտա իխթիլաֆ վար վէ իշլէրինտէն պիրի միլլէթճէ հիչ պիր թէսվիյէ գապուլ իթմէզ վէ հիւքիւմէթէ բրօթէսթօ իտէր իսէ, օ զէման մէսէլէ չէրիյէ միւտախալէ իտուպ նիզամէն իճրայի իճապընը պագարլար.

3.— Ս. Էջմիածնին Թամիրի իւչիւն պուրատա թօբլանաճագ իանէնին գանձապետի Կիւմիւշկէրտան Տիգրան էֆ. մէմուրիյէթը մէզգիւրէտէն իսթիֆա իթմիշ իսէ տէ, Բագ. ժողով իշպու իսթիֆանը գապուլ իթմէմիշ տիր.

4.— Ռումէլի հիսար Թաղ. Խորհուրդը հէյէթճէ իսթիֆա իթմիշ օլտուղընտան, Սահմանադրութիւն ահքեամընճա էէնիտէն ինթիխապ իճրա իթմէք իւզրէ Թալիմաթ իրսալինէ գարար վէրիլմիշ տիր.

5.— Պիլէճիք Թէմինտէ քէահին Ալընճա, Ջալգարա, Թիւրըմէն, Մուրատչա վէ Կեօլ Տաղը նամ գարիյէլէր էհալիսինին գուրպագըրգ սէպէպիլէ տիւչար օլտուգլարը սէֆալէթ օլտուղընը Բագ. ժողով Պիլէճիք Գավառ. Վարչութիւնընըն պիր բարօրթօսընտան խապէր ալմըշ օլմաղլա, էհալիի մէրգումէ հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէնին լութֆ ու մէրհամէթինի խահիշ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր.

6.— Մայր Եկեղեցի Թաղ. Խորհուրդը՝ մուվագգաթ օլտուղը իւչիւն հէյէթճէ իսթիֆա իթմիշ վէ Սահմանադրութիւն թագտիմ էյլէմիշ օլտուղընտան, Բագ. ժողով իսթիֆայը գապուլ իլէ Սահմանադրութիւն մուճիպինճէ էաշլէթտէն պիր Թաղ. Խորհուրդ ինթիխապը իւչիւն Թալիմաթ իրսալինէ գարար վէրմիշ տիր.

7.— Զարչէնաքիւլէ կիւնքի Բագ. ժողով Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ մախսուս օլան վէ միւճէտտէտէն ինշա իտիլէն ինթիխապխանըն (խորհրդարան) պիր սուրէթը միւնասիպէտէ թէֆրիշ ու թէզյինի իւչիւն 500 լիրայա լիւզում օլտուղընա գօմիսիօնը մախսուսընըն բարօրթօսընտան քէսպը իթթըլա իթմիշ օլտուղընտան, պու մէպլաղը թէտարիք էյլէմէք իւզրէ գօմիսիօնը մէզգիւրըն թէքլիֆ իթտիկի թէտապիրի գապուլ իթմիշ, վէ Բաթրիգխանէնին Ելեւմտական Տեսչութիւնը իլէ պէրապէր թէտապիրի մէզգիւրէնին գօմիսիօնը միւմայիլէյհի թավսիյէ էյլէմիշ տիր.

—

Եէնի թէշքիլ օլընան Ուսումն. Խորհուրդ՝ բազար էրթէսի կիւնիւ Բաթրիգխանէտէ ագտը իճթիմա իթմէկէ թավէթ օլընմըշ տըր.

—

Բարիգատիւքի Թ-ըն փէտր. 19 թարիխլի նիւսխասընտա օգունտըղընա կեօրէ, Բաբա՝ Ֆրէնքլէրին Աւագ հաֆթասընտա սուրէթը խաֆիյէտէ պիր գարտինալ մէճլիսի ագտ իտուպ, պու միւնասէպէթլէ Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգի Րիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինէ գարտինալլըգ մէմանըտ վէրէճէք տիր.

—

Ս. Էջմիածնի Կաթողիկոս Վեհ. Տ. Մակար Սրբազան հազրէթլէրի՝ Եէնի Բագ. ժողովա պիր Օրհնութիւն Կոնդակը իրսալ իթմիշ օլմաղլա, պու Կոնդակ Բագ. ժողովըն կէլէճէք իճթիմաընտա աչըլըպ գրաաթ օլունաճագ տըր.

—

Մուրատեան Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրինին Երզրումա Առաջնորդ ինթիխապ օլունտուղընա տաիր օլան մահզար մէզգիւր Գաւառ. Ժողովը բարօրթօսը իլէ Բաթրիգխանէյէ վիւրուտ իթմիշ տիր.

—

Մալումը օլտըղը վէճհլէ, Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ՝ զարիֆ բազարլարը բէյօղլուտակի մէճլիսլէրինէ իրսալ իթմէքտէ օլուպ, պու քէրրէ եէնի կէլմիշ օլան իքի Թայյարէ բազար տախի պիր կիւնտէ կէրի չէվիրմէք իւչիւն Ս. Փրկիչ հասթախանէսինէ վագ իթտիրմիշ տիր.

Ղուրպէթէ չըգմագ արզուսընտա պուլունան Թայյարէ բազարլար՝ պու հալլէրտէն նաշի Հալէպ ալարագ էքլէրինտէն գըղլըտանմասըլար բէք ալեա իտէրլէր.

Կրօն. ժողով՝ Գում Գաբուտա միւթէմէքքին Տէր Միքայէլ նամ Վանլը զարիֆ բազարը, պազը ուչուրումըն հալլէրինտէն նաշի փիրմանդարըլ իթմիշ, վէ մէրգումըն տէրհալ մէմլէքէթինէ Թարտ իթտիրիլմէսի իւչիւն Բաթրիգ վէքիլինէ իշարը քէյֆիյէթ էյլէմիշ տիր.

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ.

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՒՍՏՐԻԱ

Վիէննա 14 փետր. — Բիր գաչ կիւնտէն պէրու Աւստրիա կազէթալարը՝ աճվալը ումումիյէնին խայլի էյիլէշմիշ օլտըղընա տէլալէթ իտէպիլէն պիլճիւմլէ ուֆագ թէֆէք վագաա վէ հատիսէլէրի պիր արայա կէթիրիպ նէշր ու իլան իտէյօրլար. Գօնթ Շուվալօֆըն Պէրլինէ մուվասէլէթի վէ բրէնս Պիզմարգըա վագը օլան ուզուն միւլագաթը, բրէնս Րէուսըն միւսթէսնա օլարագ պիր բազար կիւնիւ գօնթ Գալնօքիյէ վէրտիկի վիզիթա, բրէնս տը Լօպանօֆըն Ռուսիա սէֆարէթինտէ վէրտիկի պէօյիւք պիր տիբլօմաթիգ զիյաֆէթտէ իսթիմալ իթտիկի լիսանը միւսալէմէթպէյան, Ռուսիանըն Վիէննա սէֆիրի էսպագ Մ. տը Նօվիգօֆըն պէրմուճիպը րիվայէթ Զար Թարաֆընտան Թալիմաթը համիլէն Վիէննատա պուլունըշը՝ զաննի իտէրսին պունլարըն քեաֆֆէսի Պուլկար մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչիւն եագընտա միւզաքէրաթա պաշլանաճաղընա պէրէր էմարէ տիրլէր.

Ռուսիա հէր նէ գատար Թավրը՝ ինթիզարքեարանէսինտէն այրըլմայաճաղընը տահա կէչէնտէ քէնտինին րէսմի կազէթալարը վասէթասըյլա իլան իթմէքտէ իտի իսէ տէ, եէնիտէն տիբլօմասի Թարիգինի թէճրիւպէ իթմէք նիյէթինտէ կէօրիւնիւյօր.

Վիէննա 14 փետր. — Թ-նչ-Բ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, յօրտ Սալիզպէրի՝ եալըըզ պագը իսճիմալաթա գարշը, մէսէլա մէմալիքը Օսմանիյէնին թէմամիյէթինէ թէճավիւզ վուգուընտա գարշը Ինկիլթէրանըն Ալէմանիա, Աւստրիա վէ Իթալիա իթթիֆագընա տախիլ օլտըղընը պագը սէֆիրլէրէ պէյան իթմիշ տիր.

Պէրլին 15 փետր. — Րիվայէթէ կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ Ռուսիա սէֆիրի գօնթ Շուվալօֆըն պէյանաթընտան զայէթ իւլ զայէ մէմնուն օլտըղընտան, Պուլկար մէսէլէսինին հալլ ու թէսվիյէսի իչիւն Ռուսիա՝ թէքլիֆաթընը իշար իթմէգտէն էվվէլ Պէրլին գապինէթօսընըն՝ Պապը Ալի իլէ պիլմիւզաքէրէ զէմին հազըրլայաճաղը զաննու մէմնուն օլըրըյօր.

Վիէննա 16 դեկտ. — Կազէթալար՝ Պուլկար մէսէլէսինին հալլ ու ֆասլը իչիւն տէվլէթլէրին իճրաասընը գարարլաշտըրտըգլարը մուամէլէյի տիբլօմաթիգըյէ հագգընտա պիրպիրինէ բէք մուխալիֆ մալումաթ վէրիյօրլար. Ֆրէմտէնպլաթըն իտտաասընա կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու գապինէթօլար արասընտա քէմալը կէրմի իլէ Թէաթի իտ միւզաքէրաթ օլունըպ, գօնթ Շուվալօֆըն բրէնս Պիզմարգա վագը օլան թէքլիֆաթը միւզաքէրաթը մէզքիւրէնին իճրասընա խայլի մէտար օլմուշ տըր. Թ-նչ-Բ իսէ պիլագիս իտտաա իտիյօր քի, Ռուսիա սէֆիրի՝ Ալէմանիա պաշ վէքիլի իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա, Բէթէրսպուրկ գապինէթօսընըն թէսավվուրաթը հագգընտա բէք պէօյիւք իհթիյաթքեարլըգ կէօսթէրմիշ օլտուղընտան, Ռուսիանըն իշար իթտիկի թէքլիֆաթ հագգընտա գապինէթօլար միյանընտա միւզաքէրաթ իճրա օլունամամըշ տըր.

Գօնթ Շուվալօֆըն պու թավր ու մուամէլէսի՝ Պէրլինտէ սուի թէէսսիւրի մուճիպ օլուպ, պունտան տօլայը բրէնս Պիզմարգըն մուրէվվիճը էֆքեարը օլան Նօր Տ-չէ Ալկէմ-յնէ Զ-յթ-նկ կազէթասը՝ աճվալը հազըրէ հագգընտա բէք պէտպինանէ միւթալէաթ պէյան իթմէքտէ տիր.

Պէրլին 16 փետր. — Բրէնս Պիզմարգ՝ տիւն Բարլամէնթօ ազասընա քէշիտէ իթտիկի պիր զիյաֆէթտէ պիր լիսանը սուլհբէրվէրանէ իսթիմալ իթմիշ վէ Զարա էմնիյէթի պէրքէմալ օլտըղընը պիր քէրրէ տահա սէօյլէմիշ տիր, զիրա Զար՝ մուհարէպէ իթմէք խիթէմէտտիկինի տէֆաթլէ պէյան իթմիշ իտի.

Ալէմանիա պաշ վէքիլի՝ Ալէմանիայա բէք խասիմ օլան Ռուս կազէթալարընտան պահս իտէրէք, մէզքիւր կազէթալարըն էքսէրիսի հիւքիւմէթին տէյիլ, ահալինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլտուգլարընը մուսիրրանէ պէյանտէն սօնրա, շէօյլէճէ իլավէ մէգալ էյլէմիշ տիր. «Պունտան մաատա պիզ չիմտի իսթիգպալը՝ քէմալը սուքիւնէթը գալպ իլէ գօլլայապիլիրիզ, զիրա պիլճիւմլէ գուվվէթիմիզէ մալիքիզ.»

Բրէնս Պիզմարգ՝ Րէյխսթագ մէճլիսինին աչըընա պատէ նուշ իտուպ, պունըն՝ գանունը ասքէրիյի գապուլիտէ, 1870 սէնէսի Րէյխսթագ մէճլիսինէ միւսավի պիր լիյագաթը օլաճաղընը պէյան իթմիշ տիր.

Վիէննա 17 փետր. — Րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, գօնթ Գալնօքի՝ սախրէն պիր բարլամէնթօ դ-լ-ւպինտէ պէր վէճհը աթի իտարէի լիսան իթմիշ տիր.

«Եվրօբա սուլհ ու սալահը հագգընտա պիզիմ մէմուրիյէթիմիզ՝ ճան չէքիշմէք իւզրէ պուլունան, պիր խասմընըն պաշը ուճունտա պէգլէյէն պիր հէքիմին մէմուրիյէթինէ պէնզէր. խասմընըն կիւնլէրինի ուզաթմագ իչիւն էլիմիզտէն կէլէն պիլճիւմլէ վէսաիթի իսթիմալ իթմէգ՝ վազիֆէմիզ տիր. իգտամաթըմըզըն պիր չէյէ եարամայաճաղընը պիլսէք պիլէ, խասմընըն՝ սօն նէֆէսինի միւմքին մէրթէպէ կէճ վէրմէսինէ օլսուն չալըշմալըյըզ.»

Բէթէրսպուրկ 17 փետր. — Պուգօվին վէ Կալիցիա հուտուտլարը պօյունտա իգամէթ իտէն 11, 14 վէ 18ինճի բիյատէ ֆըրգալարը իլէ 8, 11, 12, 13 վէ 14ինճի սիւվարի ֆըրգալարընըն գօմանտանլարը՝ փետըրվար 5տէն 13է գատար վուգու պուլան պիր Թագըմ ասքէրի գօնֆէրանսլարտա հազըր պուլընտըգտան սօնրա, Բէթէրսպուրկտան հարէքէթ իթմիշլէր տիր. Զար՝ վէտա իթմէք իչիւն մումայիլէյհիմի հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր. Թօբճու վէ իսթիհքեամ գօմանտանլարը իլէ Կուրգօ, Կանէցքի, Տրէնթէլէն, Ռատէցքի վէ Ռօբ նամ Ժէնէրալլար հաֆթանըն սօնունա գատար Բէթէրսպուրկտա գալաճագլար տըր.

Պրիւքսէլ 18 փետր. — Ռուսիա խարիճիյէ նէզարէթինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Նօր կազէթասը տիյօր քի,

«Պու հաֆթա միւխթէլիֆ չայիալար տէվէրան իտուպ, պու չայիալարտա տօղրուտան տօղրույա վէ եախօտ տօլայըտան Ռուսիա մէվզուը պահս օլմուշ տըր. Պուլկար մէսէլէսի հագգընտա եէնիտէն միւզաքէրաթա պաշլանտըղը րիվայէթ օլընըպ, պունըն եագընտա նէթիճէսի զիյը օլաճաղը տախի քէչֆ ու Թախմին օլընմըշ տըր.

«Բէք աճէլէ իտիլիյօր.

«Վագըա ալագատար օլան հիւքիւմէթլէր արասընտա Թէաթի էֆքեար վուգու պուլմուշ իսէ տէ, հէնուզ ասըլ միւզաքէրաթա պաշլանըլմըշ օլմայըպ, եագընտա միւզաքէրաթը սուլհճույանէ իճրաասընա պաշլանմասը մուհթէմիլ տիր. լագին միւզաքէրաթը մէզքիւրէնին միւշքիլաթա ուղրայաճաղը չիւպհէսիզ օլտըղընտան, հիւսնիւ նէթիճէ հասըլ օլաճաղը բէք տէ մէմուլ տէյիլ տիր.

«Պուլկար մէսէլէսինէ տաիր օլան չայիալարտա սահիհտէն զիյատէ եալան վարտըր. Ռուսիանըն չու եա պու տէվլէթլէ պիր իթթիֆագ ագտ իթմէք իւզրէ կէօյա միւզաքէրաթ իճրա իթտիկինէ տաիր օլան չայիալար եալան տըր. պիզ պու չայիալարը սուրէթը գաթիյէտէ թէքզիպ իտէպիլիրիզ. Ռուսիա՝ իսթիգլալ վէ հուքուքիյէթը մուամէլէսինի մուհաֆազա իթմէք խըթէր. Տէվլէթը միւշարէլէյհա պու խաթթը հարէքէթտէն ասլա վազ կէչմէմէք նիյէթինտէ տիր.»

Վիէննա 18 փետր. — Ն-յէ Ֆր-յէ Բր-էս կազէթասընըն Թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Պուլկար մէսէլէսինին հալլ ու Թէսվիյէսի իչիւն Ռուսիա Թարաֆընտան պիր մուամէլէյի գաթիյէ իճրասը՝ մէհաֆիլը տիբլօմաթիգըյէտէ մէմուլ օլընըյօր. Բէք եագըն պիր վագըթտա վուգու պուլաճագ օլան պու մուամէլէ՝ Պէրլին աճնամէսինի իմզա իտէն պիլճիւմլէ տէվլէթլէր նէզտինտէ իճրա օլընաճագ, վէ հաթթա րիվայէթէ կէօրէ, Ռուսիա՝ Պէրլին աճնամէսինին պիլճիւմլէ աճքեամընըն րիայէթի Թաստիգ իթտիկինի վէ հիչ պիր Թատիլաթ Թալէպ իթմէք նիյէթինտէ պուլընմատըղընը պէյանտէն մաատա, Պուլկարիսթան իւզէրինէ մէզքիւր աճնամէտէն նէշէթ իտէն Թէէսիրտէն պաշգա պիր Թէէսիր Թալէպ իթմէյէճէկինի տախի պէյան էյլէյէճէք միշ. Ռուսիա՝ մէզքիւր աճնամէյէ իսթինատ իտէրէք բրէնս Ֆէրտինանտըն Պուլկարիսթանտան ճէլպի ու իխրաճընը Թալէպ իտէճէք տիր. Ալէմանիանըն բօլիթիգասը՝ հասէն պու Թալէպէ մուխալիֆ օլմայաճաղընտան, Ռուսիա՝ պու թէքլիֆինին պիլճիւմլէ տէվլէթլէր Թարաֆընտան գապուլ օլընաճաղընը, վէ բրէնս Ֆէրտինանտըն ինթիխապը Նիզամսըզ օլտուղընտան տախի ումումէն վէրիլէն գարարըն Պապը Ալիյէ իշար օլընաճաղընը մէմուլ իտիյօր.

Պէրլին 19 փետր. — Գօնթ Շուվալօֆըն Պուլկար մէսէլէսի հագգընտա բրէնս Պիզմարգա թէքլիֆաթը գաթիյէտէ պուլունմատըղընա տաիր օլան հավատիս՝ պուրատա պիր քէրրէ տահա թէքզիպ օլունըյօր. Սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ Բէթէրսպուրկ գապինէթօսընըն պու մէսէլէ հագգընտա միւզաքէրաթա կիրիշմէկէ մէյլ ու նիյէթի օլտըղընը եալընըզ պէյան իտուպ, լագին միւզաքէրաթը մէզքիւրէյէ նէ զէմին վէ նէ էսաս իւզէրինէ պաշլանաճաղընը ասլա Թային իթմէմիշ տիր. Էկէր պու սըրատա Ալէմանիա իլէ Ռուսիա արասընտա միւզաքէրէ վուգու պուլըյօր իսէ, էսասը մէզքիւրէյի Թային իթմէք իչիւն օլտուղընա հիչ չիւպհէ օլընամազ.

ՀԱՎԱՏԻՍԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Վիէննատա րիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, Աւսթրօ-Ալէման աճնամէսինի Րէյխսրաթ մէճլիսինէ Թաստիգ իթթիրմէք իչիւն Մ.ցը Գնօ իլէ ահիպպասընըն վագը օլան Թէքլիֆինէ Աւստրիա հիւքիւմէթի միւսաիտ տէյիլ տիր. Տէրխաթըր օլունաճաղը վէճհլէ, պիր վագըթ բրէնս Պիզմարգ՝ աճնամէյէ գանունի գուվվէթի վէրմէք իչիւն անը հէր իքի մէմլէքէթին Բարլամէնթօլարընա արզ իթմէյի միւնասիպ կէօրիւպ կէօրմէտիկինի գօնթ Անտրաշիյէ սիւալ իթմիշտէ, գօնթը միւշարէլէյհ՝ Աւստրիա-Մաճառիսթան մէմալիքինի Թէշքիլ իտէն միլէլը միւխթէլիֆէ սէպէպիլէ աճնամէնին Բարլամէնթօյա Թաստիգ իթտիրիլմէսի մաատէսինտէ Աւստրիա-Մաճառիսթան իչիւն պէօյիւք մահզուրլար մէվճուտ օլտուղընը տէրմիյան իթմիշ տիր. Աւսթրիանըն Րէյխսրաթ մէճլիսինտէ աճնամէնին Թաստիգ օլընմասը իչիւն իւչտէ իքի էքսէրիյէթը արա հասըլ օլմագ լազըմ կէլիպ, լագին Մաճառիսթան Բարլամէնթօսընտա ատի պիր էքսէրիյէթ քիֆայէթ իտէր. Տիկէր Թարաֆտան, Գանունը Էսասի մուճիպինճէ, սուլհ ու հարպ մէսէլէլէրի եալընըզ իմբէրաթօր Թարաֆընտան գարարլաշտըրըլըրտըգլարընտան, էկէր իթթիֆագ ահտնամէսի՝ Բարլամէնթօյա արզ օլընըր իսէ, պու հուսուս՝ իմբէրաթօրըն հուգուգ ու իմթիյազաթընա Թէճավիւզ տիմէք օլուր.

Գօնթ Անտրաշինին օ վագըթքի իթիրազը պունլարտան իպարէթ օլուպ, պու իթիրազաթ էյսան տա պագի տըրլար.

——

Ռուսիա Զարը՝ Լէհիսթանըն պիր խայլի մէմուրլարընը միւլքիյէսինի վէ Լէհ զատէկեանընա մէնսուպ մարէշալլարը, մարքի Վիէլօբօլսքինին Թահթը րիյասէթինտէ օլտըղլարը հալտէ հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր. Լէհիսթան խալգընտէ խալա պիր միւհիմմէ իճրաասը Թէսավվուր օլունըյօր իմիշ.

——

Ֆիւմէնիյէ Թարաֆտար օլան Էլ Բէ նամ Սըանիօլ կազէթասը՝ կէօյա Սըանիա իլէ Ալէմանիա արասընտա միւնաքիտ պիր իթթիֆագ ահտնամէսինին սուրէթինի պու քէրրէ նէշր իթմիշ օլուպ, պու աճնամէ՝ 1883 սէնէսի սէպտէմպէրինտէ միւթէվէֆֆա 12ինճի Ալֆօնսօ գրալըն Պէրլինէ էսնայի սէյահաթընտա ագտ օլունմուշ իմիշ. Աճնամէի մէզքիւրըն պիր պէնտի աճքեամընճա, կիւնիւն պիրինտէ Ֆրանսանըն Մարօգը (Ֆաս) զապթ իթմէք խըթէսի միւհթէմիլ իտուկիւնտէն, պէօյլէ պիր հալ վուգուը Թագտիրտէ Ալէմանիա՝ Ֆրանսայը կէրի սիւրմէք իչիւն Սըանիայա քէնտի (Ալէմանիանըն) մուավէնէթը տիբլօմաթիգըյէսինի Թէէմին իթմէքտէ պուլընմըշ իսէ տէ, Ալէմանիանըն մուվաֆագաթը օլմագսըզըն Սըանիանըն պիր մուամէլէի ասքէրիյէ իճրա իտէմէմէսի տախի տախիլը չէրաիթ պուլընմըշ օլտուղընտան, գրալ Ալֆօնսօ՝ պէօյլէ պիր չարթըն հայսիյէթը միլլիյէյէ տօգունտըղընը ֆարգ իտէրէք, աճնամէյի իմզալամագտա ուզուն միւտտէթ Թէրէտտիւտ իթմիշ, վէ Մ. Գանօվաս իլէ բրէնս Պիզմարգըն իսրարաթը միւքէրրէրէսի իւզէրինէ իմզալամաղա մուվաֆագաթ էյլէմիշ տիր.

Մէզքիւր Բէ կազէթասըն իչպու պէյանաթընա բէք տէ ինանըլմամըշ իսէ տէ, պէօյիւք պիր հէյէճան հուսուլէ կէլմիշ տիր.

Պու հավատիսի եազան մուխպիր՝ Թահգիգը մաատէ իչիւն Սըանիա վիքէլասընտան պիրինէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ միւշարէլէյհ տախի պէօյլէ պիր աճնամէ մէվճուտ օլմատըղընը սուրէթը գաթիյէտէ պէյան էյլէմիշ տիր.

ԳԱՆՏԻԼԼԻՑԷՖԻ ՃԻՆԱՅԷԹԻՆ

ԻՒԶԻՒՆՃԻ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

(ԷՎԷԼՔԻ ԿԻՒՆՔԻ ՆԻՒՍԽԷՏԷՆ ՏԷՎԱՄ)

Իշպու իւչիւնճի մուհաքէմէյէ տավա վէքիլի Խաչիկ էֆ.նին ճէզա մահքէմէսինտէ պիր իշի օլմասը հասէպիլէ կէճ վագթտա միւպաշէրէթ օլունտը.

Միւթէհէմլէրին վէքիլլէրինտէն Րէճայի էֆ.նին Ճէզաիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէի ումումիլիկի մուավինլիկինէ Նագլ ու Թային պուլունմասը ճիհէթիլէ մուհաքէմէ պուլընմամայաճաղընտան, մահքէմէնին րէյիսիլէ վէքիլ Թ.լէր չու եօլտա Թէքլիֆ օլունտըլար.

Վէքիլ օղլու Մուսթաֆանըն վէքիլի՝ Էմին պէյ.

Գուչ օղլու հիւսէյինին վէ Գարա հասանըն վէքիլլէրի՝ Խաչիկ էֆէնտի.

Սինօպլը հիւսէյինին վէքիլի՝ Գալայճեան Գրիգոր էֆէնտի.

Ալի օղլու Մուսթաֆա վէ սիւտճի Քեամիլին վէքիլլէրի Թօրմաչ Արթին էֆէնտի.

Միւտտաիի ում. — Մուխպիր Լօֆչալը հասան էֆ. ճէլպ պուլըրուլատա, էվվէլքի կիւնքի մուհաքէմէտէ նօքսան գալմըշ օլան պագը ճիհէթլէրի չահատէ իթիհճյաճ օլուսա. կէրչի Ալֆըմ Պաշը չիֆթլիկի վագաասը հագգընտա օլան շահատէթի խիթամ պուլմուշ վէ իֆատէսի քեաֆի կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, պիզ տավայը էսասէն 4 գըսմ իւզէրինէ Թագսիմ էյլէմիշ, վէ հալթա օ եօլտա Թէչրիհ էյլէմիշ իտիք. Տիկէր վագաալար իչիւն իղզահաթ Թալէպի լազըմ տըր.

Վէքիլ Գրիգոր էֆ. — Րէիս էֆէնտի հազրէթլէրի, կէրէք պու Լօֆչալը հասան էֆ. վէ կէրէք Մէհմէտ աղա վէ Սիւլէյման պէն Քեամիլ Թէքրար իսթիմա օլունմալը, քէթմ իթմէք արզուսընտա պուլունտըգլարը ճիհէթլէ այրը այրը իզահ իթտիրիլմէսի.

(Լօֆչալը հասան էֆ. ճէլպ օլունարագ միւտտաիի ումումի Թարաֆընտան Ալայլըմ Տէրէսի վագաասը հագգընտաքի մէմումաթը սիւալ օլունմասը րէիս էֆէնտիյէ պէյան օլունտը. հասան էֆէնտի պիլէմէտիկինի պէյան էյլէտի իսէ տէ, միւտտաիի ումումի Թարաֆընտան պու խուսուսա տաիր իսթինթագ տաիրէսինտէքի իֆատէսը պէյան օլունմազլա, վագաաի մէզքիւրէ հագգընտա օլան մալումաթ վէ մէմումաթընը չու եօլտա պէյան էյլէտի.)

Հասան էֆ. — Մուհաճիր Գարա հասան իլէ Գուչ օղլու հիւսէյին վէ Վէլի օղլու Մուսթաֆա կիթմիչլէր, գարուսան իչէրի կիրմիչլէր, պաղչէվանը գաչըրմըչլար, եալընըզ չըրաղընտան 300 ղր. ալմըչլար.

Միւտ. ում. — Աճապա պունը քիմտէ՞ն իչիթմիչ.

Հասան էֆ. — Գուչ օղլու հիւսէյինտէն իչիթտիմ. Վէլի օղլու Մուսթաֆա տախի սէօյլէյօր իտի.

Վէքիլ Խաչիկ էֆ. — Նա՞սըլ իչիթմիշ, էֆէնտիմ, քէնտիսինէ պու վագաայը նա՞սըլ սէօյլէմիչ.

Հասան էֆ. — Պէնտէնիզ կէզիյօր իտիմ, պունլարըն պուլունտըգլարը պազա կիթտիմ. պունը տա օ զէման օրատա սէօյլէտիլէր. տէտիլէր քի, «կէչէնտէ տէ պիր պազա կիթտիք, ֆագաթ պաղչէվանը գաչըրտըգ, եալընըզ չըրաղընը Թութապիլտիք, անտէ իսէ բարա չօգ եօգմըշ,

(142)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Բավլա. — Խաթըրընըզտան պունտան պաշգա պիր Թէտպիր կէչմիյօր իսէ սէօյլէյինիզ.

Ժօրժ. — Զաննըմ պէնիմ րըլանըմ տահա խայըրլը օլուր, էսնայի մուհաքէմէտէ պազը խուսուսաթ վէ Թէֆէրրուաթ նազարը տիգգաթըմը ճէլպ իթտի. մահքէմէ՝ խուսուսաթը մէզքիւրէյէ էհէմմիյէթ վէրմէտի իսէ, պէնճէ զիյատէսիյլէ չայանը էհէմմիյէթ կէօրիւնմէքտէ իտի.

Բավլա. — Նէ՞ կիպի խուսուսաթ.

Ժօրժ. — Էվվէլա մահալլը ճինայէթտէ պրագըլմըշ վէ եախօտ պուլընմըշ օլան տապանճա . . . մահքէմէնին լիւզումը մէրթէպէտէ էհէմմիյէթ վէրմէմիշ օլտըղը չու տապանճա, պիզէ հագգաթըը հալի անլամագա մէտար օլապիլիր զանն իտէրիմ. Սըրթընտա էլպիսէսի պիլէ օլմայան Բիէր կիպի պիր սէֆիլին էլինտէ պէօյլէ զիգըյմէթ պիր տապանճա նա՞սըլ պուլունապիլիր. Պու սիլահ աճապա հա՞նկը ֆապրիգանըն մամուլաթընտան իտի. Տապանճանըն գունտաղընըն իւսթիւնտէ մարգա պուլընմըշ օլտըղընա տաիր էմարէլէր վար . . . պու մարգա տապանճանըն սահիպինին իսմինի միւպէյյին օլմագ լազըմ կէլիր քի զայլ օլմուշ. լագին պէլքի հէքքէ իտէն հէքքեագ պուլընըպ տա Թանըթըլ օլունապիլիր.

Բավլա. — Տօղրու տըր.

Ժօրժ. — Մահքէմէ հէր չէյտէն զիյատէ մահքիւմի սէօյլէթմէկէ մատտէսիյլէ իչթիղալ իտուպ, հէմ պու պապտէ պիր չէյէ մուվաֆֆագ օլամատըլար, հէմ տէ էն զիյատէ էլզէմ օլան Թահգիգաթըն իճրաասը խուսուսընտա միւսաամիհատէ պուլընտըլար.

Բավլա. — Պու տա տօղրու տըր.

Ժօրժ. — Գաթիլին գուլլանմըշ օլտըղը տապանճայը հիւքիւմէթին էլինտէն ալապիլի՞ր միսինիզ.

Բավլա. — Պէլքի ալըրըմ . . . պիր Թէճրիւպէ էտէ վէրիրիզ, իսթէրսէնիզ պու կիւն պէրապէր կիտէր պաշ միւտտաիի ումումիյի կէօրիւրիւզ.

Ժօրժ. — Էմրինիզէ հազըրըմ, լագին պունըն իլէ տէ պիթմէզ. Մուհաքէմէտէ զիքրի կէչմիշ օլան գալպ «չէք» խուսուսընտա տա էհէմմիյէթ վէրիլմէտի. օն պէշ պին ֆրանգլըգ «չէք»ին նէ օլտըղը անլաշըլամատըղը կիպի, պու գալպ «չէք» տէ պուլընմատը. աճապա պիչարէ գարտաշընըզ չու գալպազանլըղը քիմտէն չիւպհէ իթտիյինի պիրիսինէ սէօյլէմի՞շ մի տիր.

Բավլա. — Պու պապտէ գարտաշըմ՝ սարաֆը Մ. Լըֆէպրէ պիր չէյ սէօյլէմէմիշ, պէն իսէ «չէք» մաատէսինտէն սօնրա գարտաշըմը կէօրտիւմ ամմա, հէյհա՛թ էօլմիշ պուլտում.

Ժօրժ. — Գարտաշընըզըն էլինտէն մէզքիւր «չէք»ի ալմագտա, գալպազանտան պաշգա քիմսէնին պիր մէնֆաաթը օլամատըղը կիպի, խասմ օլնան չախսըն տա գալպազան քէնտիսի օլմասը միւմքին օլամազ . . . գօլընըն պիրինին քէօթիւրիւմ օլմասը պունա տէլիլը սարիհ տիր.

Բավլա. — Տիմէք քի մահքէմէնին խատամ ճէզասընա հիւքմ իթմիշ օլտըղը ատամ գաբահաթլը տէյի՞լ տիր, վէ եախօտ գաբահաթը տա օլսա ասըլ միւճրիմ քէնտիսի օլմայըպ փախին միւշթէրէքի տիր.

Ժօրժ. — Հէր իքիմիզին րէյի պու սապատէ միւթթէֆիգ տիր.

Շու սըրատա օտանըն գաբուսը վուրուլուպ, Մատլէն էլինտէ պիր մէքթուպ իլէ իչէրի կիրտի. Ժօրժ մէքթուպըն իւզէրինէ աթֆը նազար իլէ, գարը եազըսընա պէնզէր ինճէ ինճէ հրուֆաթա հէր նէ գատար տիգգաթ իթտի իսէ տէ, քիմտէն օլտըղընը անլայամայըպ, անճագ բուլըն Սէն-Մանտէ բօսթախանէսի տամկասըյլա իշթալ իտիլմիշ օլտըղընը կէօրէրէք գալպի Թագըր Թագըր աթմաղա պաշլատը, վէ աչըպ օգումագ իւզրէ Բավլատան միւսաատէ Թալէպ էյլէտի.

12

Ժօրժ զարֆը եըրթտը. զարֆըն իչինտէ իքի մէքթուպ պուլունուպ, պունըն պիրիսի պէր վէճհը զիյր մէալտէ իտի.

«Տօգթօր,

«Մէքթէպին միւտիրինտէն ալտըղըմ միւսաատէյէ մէպնի, պանա կէօնտէրիլմիշ օլուպ սիզէ աիտ օլան մէլֆուֆ մէքթուպը Թարաֆընըզա կէօնտէրիյօրըմ.»

ՄԱՐԹԱ ՏԸ ՐՕՆՍԸՐԷՑ

Ժօրժ՝ պու մէքթուպը Թէլաշ իլէ մասանըն իւզէրինէ աթըպ, տիկէր մէքթուպը աչտը.

Պու իքինճի մէքթուպ, Էտմէտէն տօգթօր Ֆրանց Րիթնէրէ Թէսլիմ իտիլմիշ, վէ տօգթօրըն տախի պատէլ միւթալաա բօսթայա պրագըլմըշ օլտըղը մէքթուպ տըր.

Տօգթօր՝ մէքթուպա կէօզլէրիյլէ բարչալարճասընա պիչարէ գըզճըղազըն հըսսիյաթը գալպիյէսի մահզունանէսինի միւթալաա էյլէտի. Կէօզլէրի եաշ իլէ տօլուպ, եանագլարը էօլիւ չէհրէսի րէնկինի քէսպ իթտի, նէֆէսի տութըլմըշ կիպի պաշլատը.

Բավլա իսէ հէքիմին չէհրէսինտէ վուգուա կէլմէքտէ օլան չու Թէպտիլաթը քէմալը Թէլաշ իլէ Թէտգիգ իթմէքտէ իտի. Մէքթուպը օգույունճա պիթթիրտիքտէն սօնրա, տուչար օլտըղը հիտտէթը խալէճանա մուգավէմէթ իտէմէյիպ, սանտալիյէնին պիրիսինէ տէվրիլտի վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաշլատը.

Բավլա. — Աճապա իւզէրինիզ փարգ օլմայան վէ ֆագաթ հագգընըզտա աէր քեար օլան հըսսիյաթը տօսթանէմ իլգաաթընըզտան պուլունան պիր սիւվալէ Թէսատիւֆ իթմիշ օլամազ մըսընըզ.

Ժօրժ ճէվապ օլարագ մէքթուպը Բավլայա ուզաթըպ. — Օգույունուզ, Մատմազէլ. — տէտի.

Բավլա էվվէլ ու էվվէլ իմզայա միւրաճաաթ իլէ.

— Էտմէտէն . . . Բարիստէն . . . տիմէք քի պիր եէրէ կիթմէմիշ. — տէյու պաղըրտը.

Ժօրժ. — Օգույունըզ. — տէտիքտէ, Բավլա տախի Էտմէնին գալէմէ ալտըղը սահայիֆը միւէլլիմէյի օգույուպ տօգթօրտան զիյատէ միւթէէսսիր վէ կէօզլէրինտէն աղան եաշլարը սիլէրէք. — Վա՜հ, պիչարէ չօճուգ, վա՜հ, սէֆիլ գըզ. — տէյու անը անը աղլարը էսէֆ իթտի.

Ժօրժ. — Հիչ պիր էմարէտէ նէրէտէ օլտըղը մալիւմ տէյիլ, նէրէտէ օլտըղընը հիչ սէօյլէմէմէսի սիզէ տէ մուզտարիպ իթմէյօ՞ր մը . . . պու մէքթուպ ատէթա պիր մահպուս մէքթուպը.

(Տէվամ)

ճալըրըզ 300 ղրշ· ալապիլուր» տէմիշէր·

Միւտ· ումՙ· — Կէչէնտէ տախի սէօյլէմիշ իտի եա· փազամ մատամ քի չիւնտի ճալըրըզ պու վագաա հագգընտա չահատէթ էյլէյօր, օ հալտէ Թէֆէրրուաթըյլա սէօյլէմէսի լազըմ տըր· Աճապա Գարա Հասան տա պէրապէ՞ր մի իմիշ, վէ պէօյլէ սէօյլէմի՞շ մի·

Հասան էֆ·— Էվվէթ, պէրապէր իմիշ, վէ պէօյլէ սէօյլէտի·

Գարա Հասան·— Եօ՛ք էֆէնտիմ, պէն Հասան էֆ·յէ պէօյլէ պիր չէյ սէօյլէմէտիմ· Պէն չօրպաճը իլէ պաղտա պուլունըյօր իտիմ· Պիր չօգ տօմաթէսլէր վար իտի, անըն թարլասընտա իտիք· պու Հասան էֆ· կէլտի օթուրտը, պիր չօգ խըզըմ եէտի, պիր աղ սօնրա չօրպաճը կիթտի, անըն իւզէրինէ Հասան էֆէնտի տէ գալգտը կիթտի· Եօգսա պէն քէնտիսինէ պէօյլ· պիր չէյ գօնուշմատըմ·

(Վէքիլ Խաչիկ էֆ· Լօֆչալը Հասան էֆ·նին չահատէթի իչիւն եէնիտէն եէմին օլունմասընը թալէպ էյլէտի· Գրիգոր էֆ· տախի պունըն էյլէմ իտուկինի պէյան էյլէտի· Միւտտաիի ումումի՝ մումայէյհ Հասան էֆ· կէչէն մուհաքէմէտէ եէմին իթմիշ իտուկինտէն թէքրարընա լիւզում կէօրիւլմէտիկինի պիլտիրմէն, եէմին օլունըպ օլունմայաճաղընը իւէրուտէ իթիրազա մահալ գալմամագ իւզրէ հէյէթին րէյինէ պըրագտը· Հէյէթ՝ պատէլ իւթիչարէ մումայէյհ Հասան էֆէնտինին եէնիտէն եէմին իթտիրիլմէսինէ լիւզում կէօրմէտիլէր·)

Վէքիլ Նիմ պէյ·— Րէիս էֆ· հազրէթլէրի՛, Հասան էֆ· պու քէրրէ իչպու վագաատան մալումաթ վէրիյօր· աճապա կէչէն տէֆա պու մալումաթը նի՞չիւն վէրմէմիշ·

Խաչիկ էֆ·— Րէիս էֆ· հազրէթլէրի, իճրա չահատէթ զըմնընտա հուզուրը մահքէմէտէ պուլունան պու Հասան էֆ·՝ կէչէն մահքէմէտէ տախի արզ էյլէտիկիմ վէճհիլէ, ֆիիլի հէր նէ սուրէթլէ թէէվվիւլ իտիլիր իսէ իտիլսին, վէ հարէքէթինէ հէր նէ նամ վէրիլիր իսէ վէրիլսին, հէր հալտէ պիլիսթիթեալ պիր ճինայէթ իրգա էյլէմիշ տիր· Կէրչի պու գըսըմ մուխպիրլէր միւճազաթտան գանունէն մուաֆ տըրլար· Փագաթ թահգիգաթը իպթիտաիյէտէ մուաֆ օլմայըպ մազնուն թանըլըր, հէյէթը մահքէմէ հուզուրընտա օ եօլտա չըգարըլըր, միւսթանթիգ՝ գարարնամէ, միւտտաիի ումումի՝ իտտաանամէ վէրիր, հէյէթը աիտէսի հուզուրընտա մուվագգաթէն չըգարըլըր· մուախխէրէն ճինայէթտէն պէրի օլունըր թէպէյյիւն էյլէր իսէ, մազհարը աֆվ օլուր· Եօգսա պիր ճինայէթտէ պուլունմըշ, սօնրա հէր նէ սէպէպլէ իսէ նէտամէթ կէթիրմիշ, մուխպիր օլմուշ օլանլար՝ պէօյլէ չահիտ կիպի հէյէթը մահքէմէ հուզուրընտա պուլունտըրըլմազլար·

Միւտ· ումՙ·—Հասան էֆէնտի՛ պու խուսուստա պիր ճինայէթ իրգա էյլէտիկինէ տաիր պիր սէօզ սէօյլէմէմիշ տիր· պէլքի տէտիկի կիպի տէվլէթ վէ միլլէթինէ պիր խըտմէթ օլմագ իւզրէ միւթթէհիմլէր թարաֆլարընտան իտիլէն տավէթէ իճապէթ էյլէմիշ, եօգսա նէ Հասան էֆ· վէ նէ տախի արգատաչը Մէհմէտ աղա՝ նէ ճիւրմի իչէրի կէօթիւրմիւշլէր վէ նէ տախի պիր ֆիքրը մէզմում իլէ մահալը ճինայէթէ կիթմիշլէր տիր·

Խաչիկ էֆ·— Ճիւրմի իչէրի կէօթիւրմիւշլէր տիր տէնիլիյօր, րէիս էֆէնտի հազրէթլէրի՛, հալ պու քի պ՛ նուէնիզ տէրիմ քի, պէլքի միւթթէհիմլէրի թէշվիգ պիլէ իթմիշլէր տիր· Խըտմէթ նամը վէրիլէն հարէքէթ՝ պէլքի հագգիգաթըն իւմիտէ մուխալիֆ ըւզուրինտէն թէհավվիւլ իթմիշ պիր հարէքէթ տիր· Րէիս էֆէնտի հազրէթլէրի՛, պէլքի էլտէ իտիլէճէկի զանն օլունան 800 լիրանըն ատէմի զուհուրի՝ ճինայէթին թէքէրրիւրինէ մէյտան պըրագմամըշ վէ հաթթա մուճիպը ինֆիալ պիլէ օլմուշ տըր· Հասան էֆէնտի տէյօր քի, «Պալթա Լիմանը վագաասը իւզէրինտէն իքի իւչ կիւն կէչտի, սօնրա խապէր վէրտիմ·» Հալպուքի պու իքի իւչ կիւնիւ տախի պէնտէնիզին սէօզլէրիմտէն ալմըշ պուլունըյօր· զիրա պէնտէնիզ «3 կիւն մի 4 կի՞ւն մի կէչմիշ իտի» տէմիշ իտիմ տէ, Հասան էֆէնտի պունըն իւզէրինէ «իքի իւչ կիւն» տէյու ճէվապ վէրմիշ իտի, եօգսա 27 կիւն տէմէտի· չիւնքի 27 կիւն իչիւն հիչ պիր կէօնա թէէվվիւլ պուլունամազ իտի·

Միւտ· ումՙ·—Կէչէն կիւն Խաչիկ էֆէնտինին օլտըղը կիպի Բէճաի էֆէնտինին տախի պու եօլտա պիր իթիրազը վար իտի· Շու հալտէ պիր իքի սէօզ սէօյլէմէյէ մէճպուր օլտում· Հասան էֆէնտի՝ իքի իւչ կիւն տէմիշ իտի, պունըն իսէ պիր այա վէ պէլքի տահա զիյատէ պիր միւտտէթէ շումուլի վար տըր· Մամաֆիհի պու միւտտէթ տախի անճագ էսպապը սուպութիյէ օլմագ իւզրէ տահա կիւզէլ պիր էմարէ էլտէ իթմէք իչիւն կէչիրիլմիշ տիր· Քէնտիսինին իֆատէսինտէն տախի անլաշըլտըղը իւզրէ, պունը քիմէ խապէր վէրմէք լազըմ կէլէճէյինի պիլմէտիկի կիպի, քիմէ խապէր վէրէպիլմէսի տահա միւնասիպ օլաճաղընը անլամաղա մէճպուր իմիշ·

Խաչիկ էֆ·— Րէիս էֆ· հազրէթլէրի, պիր տէ տէնիլիյօր քի, պիր գաչ կիւն՝—պիր գաչ տէ յիլ բէք չօգ կիւն եա՛ հէր նէ իսէ—անճագ էլտէ տահա սաղլամ պիր էմարէ պուլունտըրմագ իչիւն տիր· Հալ պու քի, էլտէ մալը մէսրուգ վէ հաթթա մուայյէն պիր կէօմլէք պիր տօն պուլունտըրգտան սօնրա, պունտան տահա գավի նա՞ըլ պիր էմարէյէ լիւզում գալմըշ օլուր քի, անըն թէհարրիսի իչիւն իսֆայի ճինայէթ մէճպուրիյէթինտէ պուլունսըն·

(Տէվ-մ)

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՊՈՒԼԸՆԱՆ ԵԷՐԼԻ ՎԷ ԷՃՆԷՊԻ ԱԹԸՊՊԱ ՎԷ ԷՃԶԱՃԸԼԱՐԸՆ

ԱՀՎԱԼԻ

Մուխալիֆը նիզամ օլարագ քիւշատ օլունմըշ օլան էճզախանէլէրին մըգտարը·

([illegible])

Սըհհաթը ումումիյէնին թէէմինը մուհաֆազասը մագսատիյլէ ազաի ճէմիյէթտէն էճզաճը Նօրկաքի էֆ·նին վէրմիշ օլտըղը լայիհաի իթիրազիյէնին թէտգիգի իչիւն պա իրատէի Ալիյէ Պապը Վալաի Սէրասքէրիտէ թէշքիլ իտէն գօմիսիօնը մախսուս ճանիպինտէն քէմալը էհէմմիյէթլէ իճրաի թէտգիգաթա միւպաշէրէթ օլունտըղը տէրճը սահիֆէի պէյան գըլընմըշ իտի: Լայիհաի մէզքիւրէնին Յինճի պէնտինտէ մուհարրէր աթըպպա էսամի տէֆթէրինին էճզաճըլարա վէրիլիպ վէրիլմէտիկի խուսուսընը թահգիգ իչիւն գօմիսիօնը մէզքիւր ազասընտան միրլիվա սաատէթլու Իսհագ բաշա՝ Անտրէա Լէֆաքի «Նիգօլաքի Մալօս», Գանթօրճատի «Մատէլա» նամ էճզաճըլարը տօլաշարագ մուգըտ պուլան սիւվալինէ ճէմիյէթը Թըպպիյէի Միւլքիյէնին 3 սէնէ միւթէմատիէն վէրիլտիկինի լայիհաի ճէվապիյէսինտէ կէօսթէրմիշ օլտըղը տէֆթէր սալա վէրիլմէտիկինի, վէ պազըըսընը պիրինճի տէֆասընտա աճիպապը վասըլա ալապիլիպ, գուսուրլարը հիչ կէօրմէտիքլէրինի ճէվապէն իֆատէ, վէ մումայէյհ Նօրկաքի էֆէնտինին պու պապտէքի իտտիաասընը Թաստիգ վէ Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Միւլքիյէի Թէքզիպ էյլէտիքլէրի անլաշըլմըշ տըր: Գօմիսիօնըն պու պապտէ իթթիզամ էյլէտիկի հագգանիյէթ տօղրուսը չայէսթէի Թագտիր մախսուս տըր·

Լայիհաի իթիրազիյէի մալումէնին Յինճի պէնտինտէ պազը աթըպպանըն մուղայիրը նիզամ օլարագ քիւշատ իթմիշ օլտուգլարը էճզախանէլէրտէն Թապիպ գայմագամը Հալիմ պէյին Ուզուն Չարշը պաշընտա վագը էճզախանէսինի հէր քէստէն էվվէլ պիլճիւմլէ էճզա վէ էտէվիյէյի պէրապէր պու քէրրէ ախէրէ Թէրք վէ Ֆիրուխթ էյլէտիկի անլաշըլմըշ, վէ տիկէրլէրինին տախի օլ վէճհլէ մուամէլէյէ իպթիտար իտէճէքլէրի վէ եախօտ իթտիրիլմէսի լազըմ կէլէճէկի պէտիհի պուլունմըշ տըր·

* *

Սթամպօլտա քէօփրիւ ճիվարընտա քիւթիւփխանէսի մէշհուր իզզէթլու Ծաննի էֆէնտինին Ֆընտըգլըտա պիր միւթալէանամէսինին [illegible] տիր·

Պիր վագթտան պէրու էճզաճըլըգ սանաաթընըն աճվալինտէն պահս իտիլիյօր· Պէնտէնիզ տախի Տէրսաատէթտէ մէվճուտ պիր էճզախանէնին սահիպի պուլունտըղըմտան, պու խուսուստա պազը միւթալէաթը աճիզանէմին պէյանը զըմնընտա միւսաաատէնիզի ըճա իտէրիմ·

Էճզաճըլըգ սանաաթընըն թէտէննի իթտիկի՝ մէվգիը պաշ ու մէգալ օլմուշ իսէ տէ, հայֆա քի հէնուզ խալա-համի՞ ճիհաթինտէն իճրա օլունամամըշ տըր·

Էֆքեարը գաարիանէյի մըհհ, էճզաճըլարըն մըգտարընը Թահտիտ, վէ էճզաճըլարա տախի օլան եէնի նիզամնամէնին մէվգիի իճրայէ վազը իլէ սանաաթըմըզըն հայսիյէթի միւգայէ իտիլմիշ օլուր· Էճզաճըլարա մէն իտիլէն էճզաի մուզիրրէյի Փիրուխթ իտէն պազը Թէպաաի էճնէպիյէ հազգըլարընտա միւճազաթ Թէրթիպի տախի լազըմ տէյէն տիր·

Շիմտի էճզաճըլարա իճրաի չիտտէթ օլունտըղը հալտէ, Ֆէննէ պիպահրէ օլուպ չահատէթնամէյէ մալիք օլմայան քիմէսնէլէրէ միւսաատէ կէօսթէրիլիյօր· Պու իսէ էճզաճըլըգ սանաաթընըն իթիպարընը մուխիլ տիր·

Պու տէֆա իչպու մէսէլէնին թէտգիգի իլէ էճզաճըլըգ սանաաթընըն խալասը իչիւն Պապը Վալաի Սէրասքէրիտէ Թէշքիլ օլունուպ, ազասը էրպապը էհլիյէթ վէ իխտիսասթան պուլունան գօմիսիօն՝ պիր խայլի խըտմէթէ մուվաֆֆագ օլապիլիր իսէ տէ, էճզախանէլէրէ մալիք պուլունան պազը զէվաթըն ճէլպիյէ միւթաալիգ խըթիֆաար օլունտըղը հալտէ մագսատ տահա կիւզէլ հասըլ օլուր զաննը խըտրիմ· զիրա էճզախանէ սահիպի օլան զաթլար՝ Թէճրիպէլիյէ միւսթէնէտ պիր խայլի մալումաթ վէ միւթալաաթը միւֆիտէ արզ ու պէյան իտէպիլիրլէր· Մուգատտէմա ազասընտա էճզաճը պուլունմայան զէվաթտան միւրէքքէպ օլան պիր գօմիսիօն վասըթասըյլա Թանզիմ օլունմըշ օլան նիզամնամէ մէվգիի իճրայէ վազ օլունալը՝ էճզաճըլըգ սանաաթը Թէնէզզիւլ իթմիշ տիր·

Եսկի գօմիսիօն ազասընտա պազը էճնէպիլէր տախի պուլունտըղը հալտէ, էճզաճըլըգ սանաաթը ատի Թիճարէթ ատտ իտիլիրէք, հէր քէսին էճզաճըլըգ իճրասընա ըուխսաթ վէրիլմիշ վէ Օսմանլըլարըն գաաիմ կէտիք ուսուլինի լազվ էյլէմիշ օլմաղլա, բասթ կէլէն էճզաճը օլապիլմիշ իտի·

Պու տէֆաքի գօմիսիօն՝ էվվէլա վաթան վէ էրպապը էհլիյէթտէն միւրէքքէպ օլմաղլա, սըհհաթը ումումիյէյէ էհէմմիյէթի տէրքեար օլան էճզաճըլըգ սանաաթընը ճիտտէն խալասա միւվաֆֆագ օլմասը իւմիտ օլունըյօր·

* *

[illegible]

Տէրսաատէթտէ պուլունան եէրլի վէ էճնէպի աթըպպա վէ էճզաճըլարըն աճվալինէ տաիր էճզաճը Նօրկաքի էֆէնտի իմզասըյլա մուրագգամ լայիհաի իթիրազիյէ՝ կազէթայի ֆէբրուէրիյին 1390 նումէրօյը նիւսխասինտէ կէօրիւլմէքլէ վէ լայիհաի մէզքիւրէնին 14րինճի պէնտինտէ էճզալարա տաիր պիր Թարիֆնամէ եափըլմասը լիւզումի տէրմէյան գըլընմաղլա, պունա նէ տէրէճէլէրտէ միւթէշէքքիր վէ միննէթտար օլտուղըմը Թարիֆ իտէմէմ·

Շէօյլէ քի, քէյֆիւզըլըղըմտան նաշի Թապիպին պիրիսինէ միւրաճաաթ իտէրէք, օլ պապտէ ալտըղըմ րէչէթանըն մալիյէթինի սիւվալ էյլէտիկիմտէ, մա Թէճարէթ 15 ղրշ· գըյմէթի օլտըղընը իֆատէ էյլէմէսի իւզէրինէ, էճզաճըլարա լէտէլ միւրաճաա պիրիսի՝ 30 վէ տիկէրի 20 ղրշ· Թալէպ էյլէտիկի վէ պաշգասը 15 ղրշ·ա էնտիկի ճիհէթլէ, րէչէթանըն պէօյլէ մէյտանը միւնագասայա չըգարըլմասընա հասըլ օլան Թէնէզզիւլը Փիյաթընա պագարագ հըրս ու Թամահըն իճապըյլա տիկէրինէ միւրաճաաթ օլունտըղտա 10 վէ նիհայէթ պաշգասը 5 ղրշ·ա էնտէսի վէ տահա տօլաշըլաճագ օլուր իսէ, 3 ղշ·ա գատար իմալ իտիլէճէկի անլաշըլըգ, պու պապտէ հանկըսընա էմնիյէթ իտիլէրէք եափտըրըլաճաղընտա ատէթա պիր շաշգընլըգ հասըլ օլմասը իւզէրինէ, նիհայէթ 15 ղրշ· Թալէպ իտէն էճզաճըյա եափտըրմաղա մէճպուրիյէթ կէօրիւլտի· չիւնքի մալիյէթի 5 ղրուշա գատար Թէնէզզիւլ իտէն պիր իլաճըն րէչէթասընտա մուհարրէր սօլփաթօ եէրինէ Թալիի ճէպչէպի ունը գօյաճաղընտա չիւպհէ օլմայըպ, չու հալտէ Թութտըրապիլտիքլէրինէ մուալիճէ սաթան ղասստար էճզաճըլարըն եէտլէրինտէն պիչարէ խասթէկեանըն Թէէմինը սըհհաթլէրի իչիւն մէզքիւր Թարիֆնամէնին պիր ան էվվէլ մէվգիի իճրայէ գօնուլմասընը գօմիսիօնը մախսուսընըն հիմմէթ ալիյէսինտէն ումում նամընա օլարագ ինթիզար իտէրիզ·

(Իմզա)

ՊԻՐ ԽԱՍԹԱ

Ճէրիտէի Շարգիյէ

Աթըպպա վէ էճզաճըլար հագգընտա էճզաճը Նօրկաքի էֆէնտինին թանգիտ վէ մէթհինէ թալաամ էյլէտիկի լայիհալը վէ սաիր պազը էվրագը պիր վագթտան պէրու կազէթամըզա Նագլ իթմէքտէ օլտըղըմըզ գարիընիմիզճէ մալում տըր·

30 սէնէտէն պէրու Տէրսաատէթտէ էճզաճըլըգ իտէրէք պու ֆէննտէ քէսպը նամ ու չէօհրէթ իթմիշ օլան մումայէյհ Նօրկաքի էֆէնտի՝ մէզքիւր լայիհասընտա շէհրիմիզ աթըպպա վէ էճզաճըլարընըն աճվալի հագգընտա բէք չօգ մէվատտը միւթէհասսիսէ տէրմէյան վէ հիւքիւմէթին էնզարը էհէմմիյէթինէ արզ էյլէմիշ օլմաղլա, մէզքիւր լայիհանըն հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ Նազարը էհէմմիյէթէ ալընարագ, խալասըլլահըն մուհաֆազաի սըհհաթ ու հայաթը իչիւն մէտաալիրը չէօհրէթ վէ միւսթաճէլ իթթիխազընա Թէշէպպիւս պույուրուլաճաղը գավիյէն մէմուլ տըր·

ՄԸՍԸՐՏԱ

ԱՃԸԳԵԱՆ ՎԱՍԻՅԷԹԻ

Աճըգեան մէրհում Ցակոբ էֆ·նին վագֆիյէ վէ եա վասիյէթնամէսինին խուլասասի մէալը՝ Մըսըր Առաջնորդարանընտան Թամիրգ խանէյէ իրսալ օլունըպ, Նէշրի զըմնընտա Թամիրգ խանէ Դիւանընտան տա բէմէն մանդամ միզա Թէքլիֆ իտիլմիշ օլմաղլա, խուլասասը մէզքիւրէ պէր վէճհը ատի արզ ու Նէշր օլունըր·

Տէվլէթը Ռուսիա բայասը սակըզ Իսքէնտէրիյէտէ Թիւճճար Էրմէնի խաճէ Եագուպ Աճըգեանըն մուհասէր վագֆիյէնին պէյանը օլուպ, վէ պունըն սուրէթի Մըսըրտա Շէրի Մահքէմէ քիւպրասընտէն սէնէ 1304 րէճէպ 11տէ իխթիսարան օլունմըշ տըր·

[illegible]

[illegible]

1·—Յայրէնին ճէմի պինասը վէ պաղչէնին պինա վէ զիրաասը (տիքիլմիշ օլան) քի պիրի պիրինէ միւլթէսիգ տիր (պիրի տիկէրինէ եափըշըգ), միւսալէ (տիքիլի թաշ) խուլթընտէ (սէմթ) օլուպ Մուրգուսիյէ մանսամըըը վէ Եաճուտիլէրին քիլիսէսի գուրպինտէ քեաին տիր, քի պունլար, Մուրգուսիյէ վագֆը Նազըրընտան Թաճքիր (հիքրէ պաղլանըլմըշ) օլունմըշ արզըն (զէմին) իւզէրինտէ գայիմ տըրլար (զէմին իւզէրինտէ տուրտուգլարը), պունլարտան տայրէնին մուսաթթահի (զէմինի) 533 ²⁄₃ արշըն վէ պաղչէնին մուսաթթահի 252 արշըն տըր, Իսքէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն նումէրօ 256 սէնէ 1298 րէպիւլ ախըր 21 Թարիխլի հէօճէթ մուճիպինճէ·

1·—Իսքէնտէրիյէտէ Կէօմրիւք մահալլէսինտէ Սինէ Ղարպիտէ օլուպ վէքեալէ Թապիր օլունմըշ խանէնին արզ վէ պինասը քեամիլէն քի մուսահաթի 700 արշըն տըր, Իսքէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն նումէրօ 319 սէնէ 1277 չապան 15 Թարիխլի հէօճէթ մուճիպինճէ·

1·—Իսքէնտէրիյէտէ կէօմրիւք ճատտէսինտէ քեաին իքի հասըլըն (մաղազա) քեամիլէն արզ վէ պինասը քի մուսաթթահի 218 արշըն տըր, զիքրի սէպգ աթ իտէն հէօճէթ մուճիպինճէ·

1·—Իսքէնտէրիյէտէ Մէնշիյէ վէ Ինկիլիզ քիլիսէսի ճիհէթինտէ մինէ չարգի խուլթընտա քեաին տախ քէնին քեամիլէն արզ վէ պինասը, քի իքի մէսաֆէ տիր (այրըճա եօլ չիւլմիշ իքի գըսըմ), պիրի 351¼ արշըն վէ իքինճիսի 694 ⁵⁄₂₄ արշըն տըր, Իսքէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն նումէրօ 11 սէնէ 1287 չապան 29 Թարիխլի հէօճէթ վէ Իսքէնտէրիյէ խալիճաֆ մահքէմէսինտէն նումէրօ 1111 սէնէ 1881 օգոստոս 11 Թարիխլի ագտ րէսմի մուճիպինճէ·

1·—Իսքէնտէրիյէտէ կէօմրիւք խութընտա քեաին մախզէն Թապիր օլան մաղազանըն քեամիլէն արզ վէ պինասը քի մուսահաթի 107½ արշըն տըր, Իսքէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն նումէրօ 327 սէնէ 1298 ճէմազիւլ ախըր 1 Թարիխլի հէօճէթ մուճիպինճէ·

1·—Իսքէնտէրիյէտէ Քէրէմէ գաբուսը խուլթընտա չարգի մինէ ճիհէթինտէ քեաին իքի գըթա արզ պէրաճ (պինասըն խալի արզ) քեամիլէն քի պինասըն խալի տըրլէր, պիրինին [illegible] նումէրօ 3324/26 վէ [illegible] 265/60 Իսքէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն իքի հէօճէթ մուճիպինճէ, պիրի նումէրօ 380 սէնէ 1283 զիլհիճճէ 2 վէ իքինճիսի նումէրօ 281 սէնէ 1287 ճէմազիւլ էվվէլ 30 Թարիխլի

1·—Իսքէնտէրիյէտէ Միսալէ խութընտէ Մուրգուսիյէ մանսամըըը վէ Եաճուտիլէրին քիլիսէսի գուրպինտէ քեաին վէքեալէ Թապիր օլան տայրէնին քեամիլէն պինասը քի մուսաթթահի 560 արշըն տըր, Իսքէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն Նումէրօ 927 սէնէ 1881 յունիս 22 Թարիխլի ագտը րէսմի մուճիպինճէ·

—

7 եէտի գըթա

Մէզքիւր խավաճա Եագուպ Աճըգեանտան մէվգուֆ պալատէ վագըֆ էմլաք վէ արազինին աթիտէքի մարիֆէթ վագֆ իտուպ, չէօյլէ քի քէնտինտէն սօնրա իյրատը եիւզ ճիւզէ Թագսիմ վէ աթիտէքի վէճհ իլէ սարֆ օլունա·

Ճիւզ

16¾ Պօղոս պէյ Աճըգեանա վէ

16¾ Վագըֆըն օղլու Պօղոս պէյ էվլատլարընա (ճէմիսինին ինգըրազլարընտան սօնրա վագֆըն պագի իյրատընա գամմ օլա)·

5 Գուտսը Շէրիֆտէ քեաին բուհպան մէտրէսէսինտէ մուգիմ վէ վարիտ վէ միւթէրէտտիտ բուհպանէ սարֆ·

5 Աստրախանտէ քեաին խայըրթախանէ մէքթէպ պուլունան մուբագգը փուգարալարա սարֆ օլունա·

3 Գայսէրիյէտէ Թալաս գազասընտա Անատօլ պէյրուսինտէ Աճըգեան Մէքթէպի թանըլմըշ գըզլար մէքթէպի փուգարալարընէ սարֆ օլունա·

3 Գայսէրիյէ գազասընտա քեաին բուհպան մէտրէսէսինտէ մուգիմ միւնզավի վարիտ միւթէրէտտիտ բուհպան փուգարալարա սարֆ օլունա·

2 Վագըֆըն գըզգարտաշը Սըրբուհի հանըմ իլէ զէվճի Սէտրաքեան էֆէնտինին Մարիամ գըզընա միւսավաթ իւզրէ սարֆ օլունա մէյանէլէրինտէ, հայաթլարը միւտտէթինէ տէկին վէ սօնրա վագֆըն պագի իյրատընա գամմ օլունա·

2 Իսքէնտէրիյէտէ Պօղոս պէյ Թապիր օլան էրմէնի մէքթէպինէ վարիտ վէ միւթէրէտտիտ փուգարայա սարֆ օլունա·

1 Վագըֆըն գըզգարտաշը Հռիփսիմէ հանըմա սարֆ օլունա հայաթընտա տէկին վէ քէնտինտէն սօնրա գըզլարընա վէ նէսլինէ վէ ճէմիէն ինգըրազտան սօնրա վագֆըն իյրատընա օլունա·

2 Վագֆըն գարընտաշը Կարապետին օղլու Կարապետ Աճըգեանա վէ վալիտէսի Նազլիյէ միւսավաթ իւզրէ սարֆ օլունա վէ ճէմիսինին ինգըրազլարընտան սօնրա վագֆըն իյրատընա օլա·

1 Վագֆըն գարընտաշը օղլու Գրիգորա սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա էվլատլարընա վէ ինգըրազլարընտան սօնրա վագֆըն իյրատընա գամմ օլունա·

1 Մէզքիւր վագֆըն մէվճուտ պուլունաճագ ագրապալարընտան Գայսէրիյէ գազասը Թալաս գարիյէսինտէ փուգարա օլանլարա վէ ինգըրազլարընտան սօնրա վագֆա գամմ օլունա·

1 Պու վագֆ իւզէրինէ հէր քիմ ճապի օլուր իսէ, իճրալէրին Թահսիլ վէ Թագսիմի վէ վագֆըն Նազըրընէ Թէսլիմը մուգապիլինտէ սարֆ օլունա·

½ Վագֆըն ազատլը ճարիյէսի Զօհրայէ հայաթընտաճաք սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա վագֆէ գամմ·

40 Քէնտինտէն նէ քի Թահսիլ օլուր իսէ, 500 Ինկիլիզ լիրասընտան եուգարը 20,000 լիրայատաք պու վագֆըն իւզէրինէ Նազըր օլան էվվէլ պէ էվվէլ իգար սաթըն ալսըն 15,000 լիրա Ինկիլիզէ տէկին վէ պինա իմարըն վէ վագֆ իմարըն վէ պիր մէտրէսէ իմարըն իմ՛ վէ սանաաթ իչիւն Անատօլուտա էրմէնիմաան էրմէնի պէլտէսինտէ վէ ինշասը վէ ամարաթի իւզէրինէ 3,000 լիրա Ինկիլիզէտէք սարֆ օլունսըն, վէ մէզքիւրըն իշթիրա իտուպ վագֆ իտէճէկի պագի իգարըն իյրատընը, մէտրէսէնին իմարէթի վէ քէնտինտէ եօղէնմիշ փուգարայա սարֆ օլունա, վէ 20,000 լիրանըն պագիյէ օլան 2,000 լիրա իլէ էրմէնիմաանտա իգար ալըպ վագֆ իմարըն, էրմէնիմաանտա Ինճիլ օգուլան բուհպանլարըն իգամէթլէրինէ մախսուս օլունա·

—

100 Ճիւզ

Վագֆիյէի [illegible] մանէյլ պաճէնէն·

([illegible])

ՄԱՏԹԷՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

12/24 յունուար 1888

Առաջնորդարանի հայոց Եգիպտոսի

ի Գահիրէ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՆԻՔՍԱՐ

Շէհրը մէզքիւր մուխպիրիմիզտէն յունվար 10 Թարիխլի ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր·

Վատիի չէգավէթ վէ խապասէթտէ բույան օլմաղլա ճիվարըմըզտա քէսպը իշթիհար իտէն չագիի մէշհուր Րէշիտին ավէնէսինտէն Գօչ օղլու Սիւլէյման իլէ Մօլլա Հասան՝ պէրապէրլէրինտէ պիր գատըն պուլունտըղը հալտէ չէհրիմիզտէն 6 սաաթ մէսաֆէտէ վագը Հէրէք գասապասընա եագըն Էրզէնիւս նամ գարիյէտէ պիր խանէյէ իլթիճա իթտիքլէրի՝ Հէրէք գայմագամը Մուրատ պէյին մէմուրը օլտըղտա, տէրհալ պազը զապըթիան վէ միւսէլլահ պիր Թագըմ էֆրատը սաիրէ իլէ էշխասը խապիսէնին իլթիճաքեահը օլան խանէյի մուհասէրէ իտէրէք, վէ Նիքսար գայմագամը տախի պու սըրատա իմտատա կէլմիշ օլմասըյլա խանէի մէզքիւրէ կաղ իլէ իհրագ իտէճէքլէրինի մագամը Թէհտիտտէ իւթար իտէրէք Թէսլիմ օլմալարընը էզգըյա Թէքլիֆ իտէրլէր իսէ տէ, պունլար՝ Թէքլիֆը վագըա հէվալէի սէմ ու իթիպար իթմէյիպ, Մուրատ պէյին մայէթինտէ պուլունան Զէրէճզիւրտէն իւչիւնիւ Թէլէֆ իտէրլէր·

Աթէչ խանէնին էթրաֆընը կիթտիքճէ իհաթա իթմէքտէ օլմասընը կէօրիւպ ճանլարընը գուրթարմագ իչիւն տըշարըյա Փիրար իլէ Ճանասընտա սարիգլէր վէ պէրապէրլէրինտէ պուլունան գատըն՝ գայրէթ ու Թարաֆընտան գաթլ օլունուպ, նաշլէրի էնզարը ումումիյէյէ վազ օլունմագ իւզրէ Հէրէքէյէ կէօթիւրիւլմիշ տիր·

Գայմագամը մումայէյհ Մուրատ պէյին իճրա իթտիկի չու խըտմէթը միւհիմմէսի էհէկէր ճիհէթ մէմնունիյէթը էհալիյի մուճիպ օլմուշ, վէ հէր քէս մումայէյհի մէտհ ու սէնա իթմէքտէ պուլունմըշ տըր·

Զօգտան պէրու իրթիքեապաթը խապասէթքեարանէլէրիյլէ էհալիի միւթէյէ իւզէրինէ Թէհամմիւլֆէրսա պիր պար կիրան օլան խապիսանը մէզքիւրէնին միւտումը մէհէլքէլէրի օրթատան գալտըրըլմասընա էզ տիլ ու ճան սայ ու ղայրէթտէ տիրիղը հիմմէթ պույուրմայան Մուրատ պէյ միւթէլու մէմուրինը վազիֆէշինասանը ղայրէթքէշանըն մազհարը Թալթիֆաթ վէ Թէշվիգաթ օլաճագլարընա զէրրէ գատար իշթիպահ իթմէյիզ·

* *

Թարիգը ֆիրարտէ պուլունան չագիի մէշհուր Րէշիտին տախի պիր ան էվվէլ ախզ ու կիրիֆթի իչիւն Թէշապպիւսաթը լազըմէնին իթթիխազ պույուրուլմասընը մէմուրինը ղայրէթփէրվէրանէտան ինթիզար էյլէրիզ·

* *

Շէհրիմիզ բաբաղլարընըն էն միւսինի պուլունան Տէր Կարապետ քահանայ 75 եաշլարընտա օլտըղը հալտէ Սընունըղըն իքինճի կիւնիւ ֆիւճէէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր·

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՎԱՐԻՏԱԹԸ ՄՈՒԽԱՍՍԷՍԷ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Իլան

Էվրագը սահիհէ վէ բուլ պայիէրինին էվրագը սահիհէ վէ բուլ պէյ ու իշթիրասընա վէ մուամէլաթը միւթէֆէրրիգասընա միւթէալլիգ մէվատտ իչիւն պիլա վասըթա տօղրուտան տօղրույա էվրագը սահիհէ պէյիյէ մէմուրընա միւրաճաաթ իթմէկլէրի լազըմ կէլէճէկի, վէ ուսուլ վէ նիզամը տաիրէսինտէ պէյիյէ բուխսաթ Թէզքէրէսինի համիլ օլանլարտան ղայրը հիչ պիր քիմսէնէնին էվրագը սահիհէ պէյիյէ մէմուրիյէթինտէ բուլ իշթիրա իլէ պէյ իտէմէյէճէկի էլէէվմ պա Թէզքէրէ էվրագը սահիհէ վէ բուլ սաթան վէ իշթիրա իտէն շախսլար իսթիտայէ իտէճէք օլան քիմսէնէյէ մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան գըլընըրսա իւթիպար օլունուր·

11 չուպատ 303 3—1

.·.

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՎԱՐԻՏԱԹԸ ՄՈՒԽԱՍՍԷՍԷ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Իլան

Տիւյունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի [illegible] 1304 սէնէսի [illegible] 25 [illegible]

11 չուպատ 303 3—1

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Իմբէրաթօր կիյոմ՝ խասթա օղլունը կէօրմէք իւզրէիթալիատա Սան Րէմօյա կիթմէք նիյէթինտէ օլտըղը մէրվի իսէ տէ, գըշըն չու չիւսէթլի վագթլարընտա քիմսէ պու րիվայէթէ ինանմամագ տա տըր․ Մամաֆիհի իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ Սան Րէմօյա կիթմէյէ գարար վէրտիկի թագտիրտէ իքի կիւն տէ Միւնիխտէ գալաճաղընը Պավիէրա նաիպը հիւքիւմէթի բրէնս Լուիտբօլտա իշար իթմիշ օլտըղընտան, իմբէրաթօր կիյոմըն եօլէ պիր նիյէթտէ օլտըղը անլաշըլմագ տա տըր․

——

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Ճէնուայի Ամէրիգատ «Վէնիզուէլա ճիւմհուրիյէթի՝ պիր ալթուն մատէնի իչիւն 6000 Ինկիլիզ լիրասը թազմինաթ իթասընտան խոթինքեաֆ իթտիկի ճիհէթլէ, ճիւմհուրիյէթը մէզքիւրէ իլէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի պէյնինտէ միւնասէպաթ միւնգաթի օլմուշ տըր․

——

Լօնտրանըն Վէսթմինսթըր մահալլէսինտէ Մ. Կլատսթօն թարաֆտարանընըն պիր նամզէտի էքսէրիյէթ գազանտըղընտան, բէք չօգ քեսան՝ կէլէճէք ինթիխապաթտա կլատսթօն ֆըրգասընըն ֆիւթուհաթ գազանաճաղընը զանն իտէյորլար իմիշ․

——

Բաբա՝ Վաթիկան իլէ Րուսիա արասընտա միւնասէպաթըն եէնիտէն ճէրէյանընա տաիր օլան միւզաքէրաթըն քէմալը կէրմի իլէ իլէրի կէօթիւրիլմէսինի արզու իթմէքտէ օլտըղընտան, պու քէրրէ Բէթէրսպուրկա պիր րուհանի մէմնէտասր իրսալինէ գարար վէրմիշ տիր․

——

Գրալ Միլան՝ պիլճիւմլէ Սըրպ միւլթէճիլէրինէ աֆվը ումումի պախշ իթմիշ օլտըղընտան, մէրգուման ֆիրարիլէրին քեաֆֆէսի վաթանլարընա ավտէթ իտէճէքլէր տիր․

——

Ալէմանիատա քեաին Փօզնիա էհալիսի՝ բրէնս Պիզմարգըն Րէյխշթագտա իսթիրգաղը աղքէրի միւզաքէրէսի միւնասէպէթիլէ իրատ իթտիկի նութգը սախիլին զիքրը ճէմիլի իչիւն բրէնս Պիզմարգա իհտա իթմէք իւզրէ կիւմիւշ պիր թէբսի միւպայաա իթմէյէ գարար վէրմիշ, վէ պու գարար մուճիպինճէ խանէ ճէմիյէթ պիր կիւմիւշ թէբսի միւպայաա իտուպ, մէզքիւր թէբսինին իւզէրինէ տէ բրէնս Պիզմարգըն՝ նութգը մէզքիւրտա խիթամ վէրէճէկի սըրատա սէօյլէտիկի «Պիզ՝ Ալէմանլար՝ Ալլահտան պաշգա հիչ պիր քիմսէտէն գօրգմ․․․յըզ» իպարէսինի հէքք իթտիրմիշ տիր․

——

Րումէլի վէ Անատօլուտա կէօյա թէաֆֆիւնտէն խասթալըգլար մէվճուտ օլտուղը հաստէյէն, մէմալիքը Օսմանիյէտէն Իթալիայա բաշավրամ վէ էզքի րուպալարըն մէնը տուխուլինէ տաիր Իթալիանըն բէսմի կազեթասընտա պու քէրրէ պիր էմիրնամէ նէշր օլունմուշ տըր․

——

Հինտուսթան վալիսի սապըգ Լօրտ Տըֆէրինին կէլէճէք օգոստոստա Սըր Լիւմէյլին եէրինէ Րոմայա Ինկիլթէրրա սէֆիրի նասպ օլունաճաղը՝ Լօնտրատա րէսմէն իլան օլունըյօր․

——

Պուլնոտան ազամ Ֆրանսա վէ Ալէմանիա հուտուտը իւզէրինտէ Բան-Սիւռ-Բլէն նամ մահալտէ Ֆրանսըզ ավճըլարը իւզէրինէ աթէշ իթմիշ օլան Ալէման նէֆէրի Գօֆմանըն՝ պու քէրրէ տիվանը հարպ թարաֆընտան պէրաէթինէ հիւքմ վէրիլմիշ տիր․

——

Թայմզ կազէթասը՝ լօրտ Րանտօլֆ Չըրչիլին՝ Րուսիա հինտուսթան ճիհէթինէ հէր միւտտէթարընտան վազ կէչտիկի թագտիրտէ Ինկիլթէրանըն տա Րուսիայը Եվրոբատա թէմամիյլա հուրր ու սէրպէսթ պրագաճաղընա տաիր Զարա պիր Ինկիլիզ բոլիթիգասը բրանըր արզ իթտիկի հավատիսինի նէշր իթմիքտէն սօնրա, պու պապտէ պէյանը միւթալէա իտէրէք, Ինկիլթէրա բօլիթիգասը լօրտ Րանտօլֆ Չըրչիլին եէտը խատարանտա կօմանտարընտա պուլընտըղը, վէ Զարըն՝ Աֆղան հուտուտընտան եօթէյէ հիչ պիր թէչէպպիւսաթտա պուլընմայաճաղընա տաիր թէէմինաթտա պուլունմայաճաղը գաթ վէ Ինկիլթէրանըն Րուսիայա Եվրոբատա սէլահիյէթը թամ վէ վէրէճէկինի ֆարզ իթմէք՝ բէք զալիմ վէ աճայիպ պիր ֆիքր օլտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր․

——

Պէրլինտէն Տէյլա եազըլըյորըղընա կէօրէ, Զար՝ Աւսթրիա վէ Ալէմանիա հուտուտլարը գուրպինտէ իգամէ օլըտան Րուս ասաքիրինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ կէլէճէք իւլ պաշըլարընտա պիր սէյահաթ իճրա էյլէյէճէքմիշ․

——

Պէյթերսպուրկտան Մըրզը Բոպա եազըլըյորըղընա կէօրէ, Րուսիա տիբլօմաթլարընըն էլէծվը հուսուլինէ չալըշըրտըղլարը պիրինճի մագսէտ՝ պիր Եվրոբա մուհարէպէսի զուհուրինտէ Ինկիլթէրանըն պիթարաֆլըղընը թէէմին իտէճէք պիր սուրէթը թէսվիյէ պուլմագ իմիշ․

——

Ալէմանիա վէլիահտընըն թախթը հիւքիւմէթտէն քեֆֆը եէտ իթմէսի իչիւն Սան Րէմօտա թէչէպպիւսաթ վուգուա կէլտիկի՝ Պէրլինտէ պիր գաչ կիւնտէն պէրու րիվայէթ օլունմագ տա իմիշ իսէ տէ, բրէնսը միւշարէլէյհին աղըր խասթա պուլընտըղը չու էսնալէրտէ քենտիսինէ պու եօլտա թէքլիֆաթ վագը օլմասը բէք տէ միւհթէմիլ տէյիլ տիր․

——

— Լիման տաիրէսինտէ բըմօրքէօր վաբօրլարը հագգընտա թանզիմ օլընան նիզամնամէ՝ կէչէն կիւն Շուրայի Տէվլէթտէ թէտգիգ օլընմըշ վէ գարիպէն մէվգիի իճրայա վազ օլընաճագ իմիշ․

— Սէլանիք, Սուրիա, Պրուսա վէ սաիր պազը վիլայէթ զըրաաթ միւֆէթթիշլէրի Տէրսաատէթէ ճէլպ պույրուլըպ, պունլարտան ումուր վէ ինթիզամաթը զըրաիյէ հագգընտա մալումաթ թալէպ օլընմըշ, վէ քէնտիլէրինէ գարիպէն թալիմաթը լազըմէ իթասը իլէ իատէ օլընաճագլարը իշիտիլմիշ տիր․

— Ցօգթօր Իսհագ բաշա՝ տէրունը քէօբրիւտէ պուլընան տօնանմայի հիւմայուն իչիւն միւֆէթթիշ թաայինի թային գըլընմըշ տըր․

— Նիկոտէ միւթէսարրըֆը էնիս բաշանըն սու աճվալի վէ աշարճա պազը հարէքէթինտէն տօլայը թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասընա Շուրայի Տէվլէթճէ գարար վէրիլմիշ տիր․

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Բօրտօ․․․․ կէլէճէկ

Մէճլիսը իտարէ գարարը վէ նիզամնամէի տախիլինին 32նճի, 33ինճիւ վէ 40ընճը մատտէլէրի մուճիպինճէ, հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսի՝ մարտըն $^{16}/_{28}$ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 2տէ Բէրշէմպէ Բազարընտա Սաամճըլար խանընտա շիրքէթին մէրքէզ իտարէխանէսինտէ իճթիմա իտէճէք տիր․

10 հիսսէյէ մալիք հիսսէտարլար՝ մէճլիսը մէզքիւրտէ հազըր պուլընմագ արզուսընտա օլտըգլարը հալտէ, իճթիմատան 10 կիւն էվվէլ հիսսէլէրինի շիրքէթին վէզնէսինէ վէ խարիճտէ պուլընան հիսսէտարլար՝ նիզամնամէի տախիլինին 37նճի մատտէսի մուճիպինճէ Բարիզտէ Լաֆայէթ սօգաղընտա 31 նումէրօլը Մ. Մ. Ժ. Գամոնտօ վէ շիւրէքեասը իտարէխանէսինէ վազ իթմէլի տիրլէր․

Մէճլիսը ումումինին ճէտվէլը միւզաքէրաթը պէր վէճհը ատի թային օլընմըշ տըր․

1.— 1887 տեկտեմբեր 31ինէ գատար հիսապ, միւվազինէ վէ էչհա տէֆթէրինին թաստիգի,

2.— 1887 սէնէսի րէսիւլմալ թէէտիյէսինէ լազըմ օլան մէպլաղ պատէլի թէնզիլ թէքէթթիւ պագըյէսինին էտէվմ թամիրինէ թախսիսի գըմինտա մէճլիսը իտարէ թէքլիֆինին թաստիգի,

3.— Մէճլիսը իտարէտէն չըգան իքի ազա եէրինէ նիզամնամէի տախիլինին 18 վէ 21ինճի մատտէլէրինէ թէվֆիգան տիկէրլէրինին թայինի․

ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹ

3—1

ՄԱԼԹ ՔԷԲԼԷՐԻՆ
ԽԻՒԼԱՍԱՍԸ

Լօնտրատաքի Լանսէթ նամ թըպպիյէ կազէթասը տէյօր քի․ Մալթ Քէպլէրին Խիւլասասը՝ պալըգ եաղը գատար չիֆապախշ պիր մուալիճէ օլուպ, գուվվէթսիզլիկի մուճիպ օլան միյտէ հազմսըզլըղը ալըշինտէ էն ալէա իլաճլարտան պիրի տիր, վէ վէրէմ վէ մուճիպէ գաշ սաիր խասթալըգլարա գարշը չօգ եարար․ Մալթըն Խիւլասասը բէք մաարուֆ պիր իլաճ օլուպ, էքսէրիյա մուվաֆֆագիյէթի կէօրիւլմիշ տիր․

Գանծիւք պիրատէրլէր թարաֆընտան իշպու իլաճըն պիր պօյ շիշէսի 3 չէրէքէ լիրայա, վէ պիր պօյը տախի պիր լիրայա ֆիրուխթ օլընըր․

Տէրսաատէթտէ
ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

ՔԻՐԱԼԸԳ ՄԱՂԱԶԱ

Ղալաթատա Քէմանքէշ մահալլէսինտէ Գարա Մուսթաֆա Բաշա սօգաղընտա Խալիլ բաշա խանը գարշըսընտա 48 նումէրօլը 4 գաթ քեարկիր մաղազա իճարէյէ վէրիլէճէկինտէն, մէզքիւր մաղազայը կէօրմէք վէ իճար իթմէք իչիւն Ղալաթատա Մահմուտիյէ ճատտէսինտէ 103 նումէրօլը տիւքքեանտա եօրկանճը էմնաֆընտան Համտի էֆէնտի վասըթասը իլէ օլաճաղը իլան օլունուր․ 3—1

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ ԷՖԷՆՏԻ

Գալաթաա Թիւնէլին եանընտա
Մէրքէզի ․․․․․ Ն° 17

ՄԱՍՏԻՔԱ ԼԻՔԷՕՐՍՈՒ

1․ Մէզքիւր օտատա հէր նէվի տավա տէրէօտէ իտիլիր․

2․ Հէր լիսանտան հէր տիւրլիւ էվրագը րէսմիյէ վէ ղայրը րէսմիյէ թահրիր վէ թէրճէմէ օլունըր․

3․ Թիճճար տէֆաթիրի թանզիմ վէ հիսապլար թասհիհ վէ թէրթիպ իտիլիր․

4․ Հէր նէվի մուամէլաթը սարրաֆիյէ վէ թիճճարիյէ ախէրին հիսապընա օլարագ իճրա օլունըր․

5․ Իմթիյազ ֆէրմանը վէ սաիր րուխսաթիյէ իսթիհսալի զըմնընտա թէշէպպիւսաթը լազըմէտէ պուլընըր․

6․ Էմվալը ղայրը մէնգուլէնին ալըմ վէ սաթըմ վէ իճար վէ իսթիճար վէ ինթիգալ վէ պէյի պիլվէֆա վէ թէվսիի ինթիգալ վէ մուամէլաթը սաիրէսի իճրա վէ վէրկի վէ իճարէլէրի թէսվիյէ իտիլիր․

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր հանկը ճիհէթլէրինտէ պիր իշ հագգընտա մալումաթ իսթիհսալ իթմէք իսթէյէն օլուր իսէ, Մասլահաթկիւզար Օտասը վասըթասըյլա իսթիհսալ իտէպիլիր․

Մասլահաթկիւզար Օտասը՝ մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր թարաֆընտա մուխպիրլէր բէյտա իթմէք արզուսընտա օլտուղընտան, հէր քիմ քի մուխպիրլիք խըզմէթինի տէրէօհտէ իթմէք արզու իտէր իսէ մաէլ իֆթիխար գապուլ օլունաճագ տըր․

ՂԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Էսհ․ ում․ տիւն ագչ․ գաբ․	15-18
» » » էն եիւքսէք	15-19
» » » էն աշաղը	15-18
Պու սաապահ աչըլտը	15-18
Իսթիգրազը տախիլը տիւն գաբ․	36-38
» » » էն եիւքսէք	37-
» » » էն աշաղը	36-38
» » » աչըլտը	37-
Մըսըր մուքաթաալը գաբ․	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա․	23-10
» Բ․	14-15
» Գ․	15-18
Րումէլի շիմէնտիֆէրի	36-37½
Ագչէ ֆաիզի	7-
Րէժի Ղըշ․	-
Հէվալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Պրէտի ժէնէրալ	ք․ք․	6-25
Օթոմանլը պանգասը		6-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ		4-08
Թրամվայ		3-95

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղրշ․տան		Ղըշ․ Բը․
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		109-02
Մէթալիք	»	102-20
Պէշլիք	»	104-10
Ալթըլըգ	»	104-10
Ինկիլիզ լիրասը		111-12
Ֆրանսըզ ալթունը		88-12
Ռօլ		91-04
Պրէմից ալթունը		51-10
Փարպօն գայմէսի		10-57

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20)	լիք քեաղըտ	-
50)	» »	16-
100)	» »	-
500)»	»	-
1000)»	»	15-25
10000)»		-

(Եվրօբա ֆօնտօսը պու կիւն կէլմէմիշ տիր․)

ԻԼԱՆԱԹ

Շուրայի—Պահրիյէ
ճանիպը ալիսինտէն

—

Իտարէի Մախսուսէ վաբօրլարը իչիւն միւբայաա օլունաճաղը ագտա ճէ իլան խուլէն օճագ պին թօնէլաթօտան գըրգ պին թօնէլաթօյա գատար Եէնէկիլի մատէն քէօմիւրինին պէհէր թօնէլաթօսը ֆիաթը մալիւմ իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլմագ իչիւն բումի չուպաթըն ոն իւչիւնճի ճումա էրթէսի կիւնիւ միւնագասասը պիլիճրա գարարը գաթի վէրիլէճէկինտէն, թէնզիլը ֆիաթ իթմէք իսթէյէնլէրին մէզքիւր կիւնտէ ղաայէ ատմագ իւզրէ Շուրայի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

11 չուպաթ 303

Տէֆթէրխանէ տաիրէսինին բարաճըղընտա մէֆրուղ վէ մէչպուր սաթըլըղը վէ սու վէ գահվէճիլիկի իչպու 304 սէնէսի մալիյէսի մարթը իպթիտասընտան սէնէի մէզքիւրէ չուպաթը ղայէսինէ գատար պիր սէնէ միւտտէթլէ իհալէսի մուզայէտէյէ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն բէյ ագչէլէրիլէ միւտտէթ գէսրէթէն չուպաթըն 15ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ Տէֆթէրխանէ մէճլիսի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի․

9 չուպաթ 303 3—1

Ահմէտ Ֆաիզ էֆ․նին սէնէ 305 վէ 47 նոմէրօլը իլամ մուճիպինճէ, էմինէ Զաֆէր հանըմ զիմմէթինտէ ալաճագը օլան մալիւմ էլ միգտար մէպալիղը մուգաբիլինտէ մէրհուն օլան Պէշիքթաշտա Թէշվիքիյէ մահալլէսինտէ 11 նումէրօլը խանէնին նըսֆ հիսսէի շայիասը մուամէլէհանըն զէվճի Ալի Րիզա էֆէնտին տախի եէրինէ մուամէլէյհ Ահմէտ Ֆաիզ էֆ․յէ մահքիւմընպիհ տէյնի օլան մէպլաղըն խըթթիֆասը զըմնընտա մէզքիւր խանէնին իմթիսալինէ վագը պազըշտէն Ալի Րիզա էֆէնտիյէ ախտ օլան 150 ղըրա մահալլինին իգրազը յա մարիֆէ իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ իժտիրիյէճէկի Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունուր․

10 չուպաթ 303

Այըրըն վիլայէթինէ թապի Սաբուխան սանճաղընտա վագը Մարմարա կէօլիւ սայտը մահսի րուսումընըն 304 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան 307 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ գատար 4 սէնէլիկի մահալլինճէ միւզայէտէյէ գօնուլմուշ վէ չուպաթըն 22ինճի կիւնիւ գարարը տաստէսի քէշիտէ օլընարագ պիր հաֆթա միւտտէթ սօնրա իհալէի գաթըյէսինին իճրասը մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն իթթամար միւտտէթ տէն էվվէլ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Ալար վէ Րումէլիտա իտարէսինէ վէ եախոտ մահալլինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր․

10 չուպաթ 303 3—2

ՍԱԹԸՆ ԱԼՄԱՅԸՆԸԶ

ՊԻՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Էվվէլինտէն կէօրմէտիքինիզ

ՍԻՆԿԷՐ

նամ Ամէրիգա տիքիշ մաքինասը մաղազալարընը, Մէզքիւր ՍԻՆԿԷՐ մաքինասը՝ Ղալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Գարաքէօյ չէշմէսինին գարշըսընտա․

120 նումէրօտա

Պէյօղլունտա Ղալաթա Սէրայը մէքթէպի գարշըսընտա, վէ Սթամպօլտա Մահմուտ Բաշատա 90 նումէրօտա սաթըլմագ տա տըր․

Պաշգա հէր եէրտէ ՍԻՆԿԷՐ տիքիշ մաքինասընըն եալընըզ գալպլարընը պուլաճագսընըզ․

ԹԷՍՏԻՔԷՃԻ ԳՕԼԱՅԸԳ
(Հավալէ․․․)

ԵԻՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԸՅԷԹ

ՆԷԹԱՅԻՃԸ ԹԷՍԱՎԻՅԷԻ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ

(Պրուսա գուրպինտէ)

ՉԻՔԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒՅԸ

Պէյէրսպուրկ ․․․․

11 ՍԷՖԷՐ 1304 ԹԱՐԻԽԻՅԼԷ ՄԻՒՎԷՐՐԱԽ ԻՐԱՏԷԻ ՍԷՆԻՅԷ ԻԼԷ ԻՄԹԻՅԱԶ․

Բարիս, Վիէննա, Լօնտրա, Ֆիլատէլֆիա, Անվէրս, Ֆրանգֆօրթ սէրկիլէրի ումումիյէլէրինտէն միւքեաֆաթլար․

Էվրոբատան կէլէն մատէն սուլարընտան իւսթիւն օլան Չիքլի սույը՝ թիպպարէթ նազարը բաշլը հըզըթլէրի թարաֆընտան մէմուրէն կէօտտէրիլէն Տօգ․ Աբգարեան էֆ․ նին կէօզիւ էօնինտէ չէշէլէրէ վազ օլունըր․ Հէր շիշէնին իւզէրինտէ քենտի քեաղըտը [էթիքէթ]՝ միւֆէթթիշ թապապէթին իմզասըյլա միւմզի օլմասը լազըմ կէլիր, էհալի պու բէսմի իմզայը համիլ օլմայան շիշէլէրի բէտտու իթմէլի տիր, զիրա բէյլէճէ Չիքլի սույընըն երկիւյէրինի համիլ օլան վէ լաքին սուլը օ սու օլմայը շիւբհէլի պուլունան սուլար չօգ վար տըր․

Իշպու մատէն սույը՝ հազմը մախսուս օլան միյէի իլէ գարաճիյէր խասթալըգլարընը, Ճիստի հաշի օլան թազ խասթալըգլարընը, Նիքրիսի, չէքէր իլլէթինի վէ եիւրէք վէ սաիրէ կիպի աղալարըն մահֆուզ օլտըղը զարարլարը թէրգանըմէլարը տէֆ ու թէտավի իտէր․

Չիքլի սույընըն իչիմի պագը սուլար կիպի թատլը օլտըղընտան, իչիլէճէք սուլար՝ պու խուսուս տօլէրա վէ սաիրէ կիպի խասթալըգլար զէմանընտա պօզուգ վէ պուլաշըգ օլտըգլարընտա, մէզքիւր Չիքլի սույը սուֆրատա տախի ատէթա սու կիպի բէք կիւզէլ իչիլիր․

Սըհհէթ ու աֆիյէթլէրինէ տիգգաթը վէ մէրամըլը օլանլար՝ Չիքլի սույընը սուֆրա, պէնտօ վէ սաիրէ սույլարընտա թէրճիհ իտէճէքլէր տիր, գի մէզքիւր սուֆրա, պէնտօ վէ պունտա միւմասիլ սուլարտա ֆէնօ ըէզկիր վէ մուվագգաթ թէտվիր սույը օլուր․

Չիքլի սույը մէմալէքը ճոլլա հաֆթատա իքի տէֆա կէօնտէրիլիր իմիշ, Բրիսթօլ իլէ պէյլէնէն քէմիկ իչիւն Եազքիւր սու բէք պէրաքաթլը իմիշ․

Չիքլի սույը մէնդերինտէն հաֆթատա իքի տէֆա տէֆա կէլիր, տէրսաատէթէ թէլգրաֆլա ալընան հիչ թէֆէրռուղ օլուր․

Իշպու մատէն սույը Տէրսաատէթտէ ճէլպ, կիլէրէ պալաճագ ճատտէսինտէ ալընան 13 նումէրօլը մաղազատա, վէ գումբանիանըն չիւպելէրէ օլան Պէյօղլունտա 169 նումէրօլը Տէլլաս․․․ էճզախանէսինտէ Մ. Ալիբրանտի, Սթամպօլտա Եէնի Ճամիտէ 24 նումէրօլը Մ. Մէրքէզ էճզախանէսինտէ, Ճըղալ օղլունտա իսան սէֆարէթի գարշըսընտա էճզախանէսինտէ, Վէֆէճիլէրտէ Այօզ պաշ էճզախանէսինտէ, Ղալաթատա Մոլլէ․․․ սօգաղընտա 34 նումէրօտա Թիճճար Մ. Մոնլոմօ․․․, Պէշիքթաշտա Ակրէգ էճզախանէսինտէ, Թօփանէտա Սէրֆ Սթանօբուլօ էճզախանէսինտէ, Պէյլէրպէյտէ Թիճճար Սօթիրօպօլօ Քէօսէ․․․տէ, Գատըքէօյտէ էճզաճը Լէօնիտա Անթիփաս, իւսքիւտարտա Ահմէտիյէտէ էճզաճը Սթավրաքի Նուրլօպուլօսա ֆիրուխթ օլունըր վէ պօշ շիշէլէր կէրի ալընըր․

—

ELBERFELD — ԷԼՊԷՐՖԷԼՏ

Նազըլ էմթաայա մախսուս միլլի սիկուրթա գումբանեասը

LUBECK — ԼԻՒՊԷՔ

Լիւպէքտէ եանկընա գարշը սիկուրթա գումբանեասը․

Սթամպօլտա
Ումումի աճէնթէ
Վ․ ԳՕՆԼԷՐ
Ղալաթատա Գարաքէօյտէ կէօմրիւք սօգաղընտա Ա․․ խանընտա Նօ. 10․

ԼԱ ՐՈՒՍԱՆԷԶ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ
ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՄԷՐՔԷԶԻ ԲԱՐԻԶՏԷ ՍԷՆ-ՄԱՐԿ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ Ն․ 18

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 4,000,000 ՖՐԱՆԳ

ԹԱՐԻԽԸ ԹԷԷՍՍՈՒՍԻ 1837

Սիկուրթա իթտիրէնլէրէ չըգմըշ գատար թէէտիյէ օլընան թազմինաթ 25.000,000 ֆրանգ տըր․

Մէզքիւր գումբանեա, էշեա վէ էմլաք, վէ մաղազալար, եա տէբօզիթօտա վէ եախոտ կէօմրիւքտէ պուլընան էմթաայը՝ ֆախտէլի շէրաիթ վէ էհվէն իւճրէթլէ եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր․

Սթամպօլ աճէնթէսի ՊԵՏՐՈՍ ԱՆԳԱՐՃԵԱՆ
Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Թաշ խան Նօ. 40․
Պիւթիւն Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ՝ Ղալաթատա Մ․ ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԼԵՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա թէէսիս

	Ինկ․ Լիրասը
Իէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	3,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՆՇՈՒՐԸՆՍ

1836տա թէէսիս

	Ինկ․ Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898·076

Սալիֆ իւլ պէյան իքի գումբանեա էսվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ շէրաիթլէ խանէ վէ էշեա վէ էմթաայի թիճճարիյէ վէ սաիրէ սիկուրթա իտէր․ գազանըն վուգուունտա աճէլէ թազմինաթ թէսվիյէ օլունըր․ Եանկըն ճիհէթինտէ թազմինաթ 15,000,000 Ինկ․ լիրասը․

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ․ լիրասը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ․ լիրասը 120,000

Իշպու գումբանեա էսվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ շէրաիթլէ կէրէք վաբօր վէ կէրէք եէլքենլի սէֆինէլէրի մէրքիւլ էմթաայի թիճճարիյէ, կըրուբօ վէ նօլի պէտէլի սիկուրթա իտէր․ Մուֆասսալ մալումաթ իչիւն Ղալաթատա Գոմիսիոն խանընտա մէզքիւր իքի գումբանեալար աճէնթէ ԳԱՌՆԻԿԵԱՆ․ ՍԷՐՈԲԵԱՆա միւրաճաաթ իթմէլի․

CAISSE GÉNÉRALE D'EPARGNE & DE CRÉDIT
ՈՒՄՈՒՄԻ ԷՄՆԻՅԷԹ ՎԷ ԻԹԻՊԱՐ ՍԱՆՏԸՂԸ

Պիւթիւն ․․․․ ․․․․․․ ․․․․․, ․․․․․ 500էր ․․․․, 2000 ․․․․ ․․․․․

1,000,000 ՖՐԱՆԳ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ ՏԻՐ

Մէրքէզի ․․․․․ Բարիզտէ Լաֆայէթ ճատտէսինտէ Ն․ 116

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷ

Մօսիէօ Լը Սէրժան տը Մօնբզօվ (Ֆէլիքս), Ֆրանսանըն Լէժէօն տ'Օնէօր նիշանընըն Չըվալիէ րիւթպէսինի հայիզ, սապըգ մէպուս, րէյիս․

Մ․ Պիւէր (Լէօն) Բարիզտէ իրատճը, ազա․

Մ․ Թ․ Րօթիվալ (Բարիզին Թ․ Րօթիվալ վէ Շիւրէքեասը պանգասը հիսսէտարանընտան), ազա․

1887 սէնէսի իչիւն ․․․․․․․

Մ․ ՕՍՄՕՆ (ԺԻՒԼ) Բարիզտէ մուհասիպ
Մ․ ՊԷԼԻՒՔ (ԼԷՕ) » »

ՄԻՒՏԻՐ Մ․ ՄԱԹԻԷՕ (ՄՕՐԻՍ)

Բարիզին Ումումի Էմնիյէթ վէ Իթիպար Սանտըղընըն սէպէպը թէէսիսի, մագսատը վէ ֆէվայիտ ու մուհասսէնաթը պէրվէճհը ատի խուլասա օլունապիլիր․

Շէօյլէ քի, իշպու պանգա մաքսիյէ 5, 10, 20 վէ եա տահա զիյատէ ֆրանգ թէէտիյէ օլունարագ պէյլիք հիսսէ սէնէտաթընը իշթիրայա սուհուլէթ վէրմէք եանի ումումի թասարրուֆ իչիւն պիր թարիգ կէօսթէրմէք մագսատը մախսուսըյլա թէէսիս իթմիշ տիր․

Հէր քեսին մաքսիյէ թէմէթթիւինտէն ճիւզի պիր միգտարը խուսուսիյէճէ թասարրուֆ հիսսէ սէնէտաթը իթմէք իւզրէ միւհասսա թէէսիսաթը իթթիֆագըյէնին էն միւքէմմէլի օլմագ իւզրէ 1880 սէնէսինտէ Բարիզտէ թէշէքքիւլ իթմիշ վէ 6 սէնէ զարֆընտա 90,000ի միւթէճավիզ միւշթէրի իսթիհսալ իթմիշ տիր քի, պունլար ագալլի պիրէր թահվիլաթ սահիպի օլուպ, բէք չօղու տահա զիյատէ իքրամիյէլէր գազանմըշ լար տըր․

1000 տէն 200,000 ֆրանգա գատար պիր չօգ ճէսիմ իքրամիյէլէր գազանմագ իհթիմալի օլուպ սէնէտէ 2, 4 վէ 6 տէֆա չէքիլէն գուրալարա իշթիրաք իտէր վէ եիւզտէ 3, 4 [թահվիլինէ կէօրէ, եիւզտէ սէնէվի 3 եա 4] ֆայիզի ալընըր վէ արզու օլունտուղը զէմանտա․ ․․․․ մէզքիւր սէնէտլէր եէրտէ ֆիրուխթը գաբիլ օլան Վիլլ տը Բարի, Վիլլ տը Լիօն վէ գըտի իմտէմ կիպի Ֆրանսանըն Բարիս շէհրինին 1865, 69 վէ 71 սէնէլէրինտէ, վէ Լիօն շէհրինին 1880 վէ Լիլ շէհրինին 1860 թարիխլէրինտէ ագտ իթտիկլէրի իսթիգրազլարա գարշը չըգարըլմըշ օլտուգլարը օպլիգասիօն թահվիլաթը թահվիլաթը վէ Ֆրանսանըն Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընըն Ֆօնսիէր վէ Գօմիւնալ [1879 վէ 80]; Պանգ Իփօթէքէր տը Ֆրանս վէ սաիր պու կիպի գումբանեալարըն վէ իքրամիյէլէրինին նիզամընտա թէէտիյէսի Ֆրանսա տէվլէթը ֆարիւն թահտընտա պուլունան մէշհուր հիսսէ սէնէտաթըն քեաֆֆեսինի մէզքիւր պանգա թէզգաիթէ միւթէթէլիֆէ իլէ ֆիրուխթ իտէր․

Իշ թագսիթէն թէէտիյէսիլէ Միւտիր թարաֆընտան միւմզի մուգավէլէնամէնին միւգաբէլէսինտէ Պանգա թարաֆընտան միւշթէրի իչիւն մուգավէլէտէ իրատ օլունան հիսսէ սէնէտլէրինի իշթիրա օլունարագ հըֆզ վէ նումէրօսը քէնտիսինէ պիր մէքթուպլա պիլտիրիլիր․ Իշպու մուգավէլէնամէնին թէէտիյէսինտէն իթիպարէն քեամիլէն իշթիրա օլունուր․ Մաքսիյէ միւշթէրինին իգամէթկեահընա կէօնտէրիլիր վէ ֆայիզլէրինին սահիպի օլունուր․ Մաքսիյէ միւշթէրիլէրինին իգամէթ կէահլարընտա թահսիլ օլունտուղը կիպի, հիսսէ սէնէտաթը միւշթէրիյէ թէսլիմ օլունուր քի, միւշթէրի պու սուրէթլէ կիւզէլ պիր թասարրուֆ իթմիշ օլուր․

Պու մուամէլէ հագգընտա միւֆէսսալ թաֆսիլաթ օլմագ վէ եազըլմագ իսթէյէնլէր զէվաթ Պանգանըն Տէրսաատէթ Մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէ իչիւն ումումի վէքիլի Գուլլէ Տիպի Գոյունճուլար սօգաղընտա Ակա Ֆէրէթ խանընտա 6 նումէրօլը օտատա Մ․ Մ․ Միսաք Մօրուքեան վէ Գաճիքեանա միւրաճաաթ իթմէլի․

Իզմիր վէ Այտընը իչիւն աճէնթէ՝ Իզմիրտէ Սէնթ․․․ չարշըսընտա Մ․ Մ․ Միսաք Մօրուքեան վէ Գաճի․․․

Խուտավէնտիկեար [Պրուսա] վիլայէթի իչիւն աճէնթէ՝ Պրուսատա Իբէք խանընտա Մ․ Յ․ Գալֆաեան․

Էտիրնէտէ աճէնթէ՝ Իսքէլէտէ Սարգիս էֆ․ Սարգիսեան․

Կէլիպօլուտա աճէնթէ՝ Մ․ Յ․ Նահապետեան էֆ․